

Дарагія суайчыннікі!
Ад усёй душы вініую вас
са светлым святам Нара-
джэння Хрыстовага.

На працягу больш чым
двух тысячагоддзяў міль-
ёны людзей з радасцю і на-
дзеяй звяртаюць свае думкі
да гэтай падзеі, якая стала
пераломным момантам у ду-
хоўным жыцці чалавецтва.
Евангельскія ідэалы служаць
для нас непарушным мараль-
ным законам, які набуджае
здзяйсняць велікадушныя
учынкi і ператвараць нава-
кольны свет.

Раство невыпадкава з'яў-
ляецца адным з самых любі-
мых свят на беларускай зям-
лі. Бо Праваслаўная царква
заўсёды была разам з наро-
дам, адыграла важную ролю
ў станаўленні дзяржаўнасці
і фарміраванні характару
беларусаў. І сёння яна з'яў-
ляецца нашым надзейным
памочнікам у сацыяльным
служэнні, справах міласэр-
насці і асветы.

Няхай жа гэтыя цудоў-
ныя зімовыя дні прынясуць
у вашы дамы і сем'і згodu і
ўзаемаразуменне, дастатак,
словы кахання і дзіцячы
смах. Няхай ззяне каляд-
ных зорак увесь год натхняе
вас на добрыя справы і ства-
ральную працу ў імя роднай
Беларусі.

Здароўя, радасці, поспехаў
і шчасця вам, дарагія сябры.
З Раством!

Прэзідэнт
Рэспублікі Беларусь
Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

ПЕНСІІ ЗА 7 СТУДЗЕНЯ БУДУЦЬ ВЫПЛАЧАНЫ ДАТЭРМІНОВА

У краіне графік выплаты
пенсій скараціраваны ў су-
вязі з Калядамі, паведамлілі
карэспандэнту БЕЛТА ў РУП
«Белпошта».

Датэрміновая выплата пенсій
(дапамог) за 7 студзеня 2013 го-
да пачалася з 4 студзеня ў сель-
скіх аддзяленнях паштовай су-
вязі Брэсцкай вобласці, а таксама
ва ўсіх аддзяленнях паштовай
сувязі Віцебскай вобласці, Магі-
лёва і Мінска.

Выплата пенсіі ў астатніх ад-
дзяленнях паштовай сувязі рэ-
спублікі пачнецца з 5 студзеня. Як
праінфармавалі ў РУП «Белпош-
та», 6 і 7 студзеня будуць функ-
цыянаваць толькі дзяжурныя ад-
дзяленні паштовай сувязі.

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+1°	☀
Віцебск	-2°	☁
Гомель	-1°	☁
Гродна	0°	☁
Магілёў	-3°	☁
Мінск	0°	☁

Курсы замежных валют,
устаноўлены НБ РБ з 5.01.2013 г.

Долар ЗША	8630,00	▲
Еўра	11230,00	▼
Рас. руб.	284,00	■
Укр. грыўня	1073,38	▲

ISSN 1990 - 763X

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВ'ЯЗДА

5 СТУДЗЕНЯ 2013 г.

СУБОТА

№ 2 (27367)

Кошт 1300 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

І СВАТЛО КАЛЯДНАЙ ЗОРКІ...

Пасланне на Раство Хрыстова Мітрапаліта Мінскага і Слўцкага Філарэта, Патрыяршага Экзарха ўсяе Беларусі

Узлюбленыя ў Госпадзе
архіпастыры, пастыры, манахі
і ўсе верныя дзеці Беларускай
Праваслаўнай Царквы!

Раство Тваё, Хрысце Божа наш,
азарыла свет святлом ісціны...

Трапар Раства Хрыстовага

Сёння нашы сэрцы азораны радасцю аб уцялесненым Сыне Божым. Святло ісціны — Бог наш Ісус Хрыстос — ззяе ўсёму свету праменьнямі Каляднай зоркі. Яго ўсхваляюць Сілы Нябесныя, Яму пакланяецца прыгажосць зямлі. Мора ўбачыла і пабегла; Іардан павярнуўся назад (Пс. 113: 3), — такім убачыў прарок лікаванне прыроды, якая сустракае нованароджанае Богадзіця.

Фота Анатона КІШЧУКА.

Разумеючы гэтае сапраўды сусветнае значэнне ўцялеснення Бога, мы ў той жа час адчуваем, што яно звернута да кожнага з нас. Ад валхва, носьбіта ўлады і ведаў, да сціплага пастуха — кожны закліканы пачуць Добрую вестку. І гэта таму, што сэрца чалавека — аснова, на якой трымаецца добраўладкаванне свету і з якой, наадварот, пачынаецца яго разбурэнне.

Гасподзь стварыў нас паводле Вобраза Свайго, каб мы былі падобнымі да Яго. Але цуд тварэння чалавека заключаецца ў тым, што Бог дае нам магчымасць самім вызначыцца: жадаем мы ісці да богападабенства ці не. Свабода — гэта найвялікшы дар, але і нялёгка цяжар для тых, хто не гатовы зразумець яе як умову любові.

Уцялесненне Хрыста, Сына Божлага, — свабоднае дзеянне любячага Бога. І яго сэнс — аднавіць свабоду чалавека ў зваротнай любові.

Евангеліст Лука апавядае, як Святое Сямейства, выйшаўшы з Назарэта для ўдзелу ў перапісе, шукае прытулку ў Віфлееме. І мы бачым за гэтым апісаннем, як Гасподзь шукае месца, каб явіць Сябе. Але ўсе віфлеемскія дамы аказваюцца занятымі.

Што можа быць больш красамоўным? Дамы і пакоі, якія з'яўляюцца вобразамі чалавечай душы, запоўнены. І не так ужо і важна — хто пасяліўся там, якімі думкамі і пачуццямі запоўнены душы, калі ў іх не знаходзіцца месца для Творцы.

Але вось цуд міласэрнасці Божай! Абраўшы Сабе Маці — пакорлівую Дзеву, — Ён не грэбуе быць народжаным у вярцеце, у звычайным загоне для жывёлы. Нават калі род чалавечы не гатовы да ўрачыстай сустрэчы Бога, Ён усё роўна прыйдзе, убраны ў лагоднасць і пакору! «Тайна нарадзіўся Ты ў пячоры, — сведчыць Царква і адразу ж дадае: — Але неба пра Цябе ўсім абвясціла» (вялікая вячэрняя, трапар, глас 6).

АДКРЫЎСЯ МІЖНАРОДНЫ КАЛЯДНЫ ТУРНІР АМАТАРАЎ ХАКЕЯ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 4 студзеня ўзяў удзел у адкрыцці IX Каляднага міжнароднага турніру аматараў хакея на прыз Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

За галоўны прыз турніру пазмагаюцца каманды аматараў хакея з Расіі, Аўстрыі, Славакіі, Германіі, Чэхіі, Канады, Швейцарыі і Беларусі. На папярэднім этапе ўдзельнікі падзелены на дзве групы. У квартэце А ўключаны каманда Прэзідэнта Беларусі, дружыны Чэхіі, Канады і Швейцарыі. Матчы гэтай чацвёркі пройдуць у Палацы спорту. У групу В увайшлі каманды Расіі, Аўстрыі, Славакіі і Германіі. Яны правядуць свае матчы ў Лядовым палацы на вуліцы Прытыцкага.

Учора вечарам каманда Прэзідэнта Беларусі згуляла з дружынай Швейцарыі. 5 студзеня беларусы сустракаюцца з Канадай, 6 студзеня — з Чэхіяй.

Пасля завяршэння аднакругавых групавых турніраў удзельнікі разыграюць прызавыя месцы. На лёдзе «Мінск-Арэны» 7 студзеня пераможцы папярэдніх квартэтаў паспрачаюцца за галоўны трафей, а каманды, якія занялі другія месцы, згуляюць за бронзу. Мінулыя гады пераможцам Каляднага турніру шэсць разоў становілася каманда Прэзідэнта Беларусі (у 2005, 2006, 2008, 2009, 2010 і 2012 гадах). Двойчы пасле святкавала расійская дружына.

Учора ўнічыю завяршыліся два першыя матчы турніру — Канада — Чэхія — 2:2 і Германія — Славакія — 3:3.

Фота БЕЛТА.

Гуляюць Канада і Чэхія.

СТАР 3

Ветэранам і работнікам сістэмы працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь

Дарагія сябры!
Прыміце самыя шчырыя віншаванні з прафесійным святам — Днём работнікаў сацыяльнай абароны.
Развіццё і працвітанне краіны немагчыма ўявіць без эфектыўнай сістэмы працаўладкавання і дапамогі найбольш неабароненым сляям насельніцтва.

Ваша праца заслужыла ўсеагульнае прызнанне, бо дзякуючы вашым намаганням жыццё многіх людзей напоўнілася сэнсам і набыло надзею.

Прадстаўнікі вашай прафесіі ўвасабляюць лепшыя чалавечыя якасці — міласэрнасць, спакуванне, умненне суперажываць. Дзень пры дні вы дорыце спагаду і душэўную цеплыню тым, хто мае патрэбу ў клопаце і падтрымцы.

Захоўвайце вернасць свайму высокаму прызначэнню, і няхай яно прынясе вам радасць і заслужаную павагу.

Жадаю ўсім ветэранам і работнікам сістэмы працы і сацыяльнай абароны моцнага здароўя, шчасця і поспехаў у такой высакароднай і неабходнай справе.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Беларусь мае намер выкарыстоўваць старшынства ў СНД для ўмацавання ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва дзяржаў Садружнасці

Аб гэтым гаворыцца ў звароце Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі да дзяржаў — удзельніц Садружнасці Незалежных Дзяржаў, паведамлілі БелТА ў прэс-службе беларускага лідара.

«Рэспубліка Беларусь 1 студзеня 2013 года ўступіла ў старшынства ў Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Наша краіна разглядае Садружнасць у якасці важнага інтэграцыйнага аб'яднання на постсавецкай прасторы, што садзейнічае забеспячэнню эканамічнай і сацыяльнай стабільнасці ў рэгіёне, — адзначыў Прэзідэнт. — Жыццяздольнасць і запатрабаванасць шматбаковага супрацоўніцтва ў Садружнасці абумоўлены прадстаўленай кожнай дзяржаве магчымасцю выбару прымальнага фармату свайго ўдзелу ў ёй».

«Рэспубліка Беларусь заўсёды падтрымлівала цэнтраімклівыя тэндэнцыі на постсавецкай прасторы, адказна падыходзіла да сваёй ролі ў кансалідацыйных працэсах у рамках Садружнасці і мае намер выкарыстоўваць сваё старшынства для далейшага ўмацавання ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва дзяржаў — удзельніц СНД, павышэння ўзроўню жыцця і дабрабыту іх грамадзян, а таксама захавання і прымянення пазітыўнага вопыту інтэграцыйнага ўзаемадзейнення, набытага ў Садружнасці Незалежных Дзяржаў», — гаворыцца ў звароце.

Беларускае старшынства пройдзе пад дэвізам «Інтэграцыя на карысць чалавека: умацаванне добрасуседства, развіццё экалагічнага супрацоўніцтва, садзейнічанне павышэнню даступнасці экалагічных «зялёных» тэхналогій, пашырэнне дыялогу культур».

Рэспубліка Беларусь будзе кіравацца Канцэпцыяй свайго старшынства ў Садружнасці Незалежных Дзяржаў у 2013 годзе і Планам мерапрыемстваў па яе рэалізацыі.

Аляксандр Лукашэнка выказаў надзею на падтрымку з боку дзяржаў — удзельніц Садружнасці ў практычным ажыццяўленні беларускіх ініцыятыв. «Перакананы, што цеснае ўзаемадзейненне ўсіх краін СНД стане залогам максімальна эфектыўнай рэалізацыі намечаных планаў у інтарэсах нашых народаў і ўмацавання іміджу Садружнасці Незалежных Дзяржаў», — падкрэсліў кіраўнік беларускай дзяржавы.

А.Дазораў вызвалены ад пасады першага намесніка кіраўніка спраў Прэзідэнта Беларусі

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка сваім указам вызваліў Анатоля Дазорава ад пасады першага намесніка кіраўніка спраў Прэзідэнта Беларусі, паведамлілі БелТА ў прэс-службе Прэзідэнта.

НОВЫ ГОД — НОВАЕ ПАЛЯВАННЕ

Згодна з правіламі вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання, у краіне з пачатку месяца стартаваў чарговы сезон палявання — на высакароднага аленя, еўрапейскую лань, плямістага аленя.

Дарослых самцоў, селекцыйных жывёл любога полу і ўзросту дазваляецца здабываць зброёвым спосабам з засады з вышак па 31 студзеня цягам сутак.

Таксама з пачатку студзеня распачаўся і сезон палявання на дзіка. Да здабычы зброёвым спосабам з засады з вышак дазволены дарослыя самцы, маладняк да двух гадоў любога полу і ўзросту. Гэты сезон палявання будзе доўжыцца па 30 красавіка цягам сутак.

ПРАЕЗД ЧЫГУНАЧНЫМ ТРАНСПАРТАМ ДАРАЖЭ

З 5 студзеня праезд у паяздах унутраных зносін у Беларусі павялічваецца ў сярэднім на 17%. Такое падаражанне тарыфаў на перавозкі пасажыраў чыгуначным транспартам на гарадскіх, рэгіянальных і міжрэгіянальных лініях прадугледжана пастановай Міністэрства эканомікі № 90 ад 26 кастрычніка 2012 года.

Кошт праезду пасажыраў паяздамі на гарадскіх лініях павялічыцца ў межах тарыфнага пояса з 3 тысяч рублёў да 3,5 тысячы. Пры праездзе з аднаго тарыфнага пояса ў другі кошт зменіцца зараз з 4 тысяч рублёў да 4,7 тысячы. Кошт праезду за адзін кіламетр паяздамі эканом-класа на рэгіянальных лініях павялічыцца з 60 да 70 рублёў, за адну зону, адпаведна, з 600 да 700 рублёў. Пастанова Міністэрства прынята на падставе прапановы Беларускай чыгункі — у прыватнасці, у мэтах скарачэння стратнасці пасажырскіх перавозак чыгуначным транспартам агульнага карыстання ўнутры краіны.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Да свята Божага Нараджэння

Падыходзіць да завяршэння чарговая прыватная выстава-кірмаш «Раство Хрыстова». Сёлета пад яе правядзенне была адведзена выставачная прастора сталічнага Палаца мастацтваў. Удзельнікамі каляднага кірмашу сталі амаль сто прадстаўнікоў з Беларусі, Расіі, Малдовы і Украіны. Манастырскія майстэрні і царкоўныя прыходскія лаўкі прывезлі ў Мінск духоўную літаратуру, старажытныя іконы, царкоўнае начынне і безліч цікавых сувеніраў, без якіх немагчыма ўявіць свята Божага Нараджэння.

Фотаздымкі Анатоля КЛЕШЧУКА.

РЭКАНСТРУКЦЫЯ ПАРТЫЗАНСКАГА НОВАГА ГОДА

Уявіце сабе: вечарам, каб трапіць на партызанскае навагодняе свята, якое адбылося ў Віцебскім абласным музеі Героя Савецкага Саюза М.Ф. Шмырова, пасля набыцця квіткаў трэба было паказаць іх «фашыстам». Апошнія «дзязжурылі на КПП» каля ўвахода на музейную пляцоўку пад адкрытым небам. Людзі, якія пра гэта не ведалі, верагодна, думалі, што здымаюць кіно, або ім здавалася, што машына часу перанесла гараджан у гады вайны.

«Немцы», як і партызаны, — гэта члены клуба ваенна-гістарычнай рэканструкцыі «Таварышы па зброі». Іх ужо здымалі ў сапраўдным кіно...

На тэрыторыі паркавай зоны музея літаральна саграла сэрца назіранне таго, як партызаны распальвалі вогнішча, варылі на ім у вялікім катле кашу, а потым — бульбу.

Хлопцы ў форме партызан і немцаў, поўнасю ідэнтычнай сапраўднай, паказалі, як першыя напалі на фашыстаў у цёмным лесе. Потым партызаны «дапытвалі» ў бліндажы

«языка», якога «ўзялі ў палон». Фашысты, каб «адпомсціць» партызанам, паспрабавалі «захапіць іх у палон», нават стралялі з мінамёта. Але партызаны ўсё роўна іх перамаглі!..

Усе наведвальнікі паспрабавалі шчасця ў бясплатнай «партызанскай» латарэі. Кому дасталіся запалкі, а шчасліўчыку — буханка хлеба. Таксама было прапанавана паўдзельнічаць у аўкцыёне па продажы «партызанскіх» сувеніраў. Дазволілі пастраліць шарыкамі з фарбай у мішэнь. Гасцям свята паказалі бліндажы партызан, упрыгожаныя ёлкамі. Вялікі інтарэс выклікала выстава навагодніх плакатаў часоў Вялікай Айчыннай вайны. Свята завяршылася сяброўскай вячэрай. Смачныя каша і бульба, прыгатаваныя на вогнішчы, прыйшліся даспадобы. Асабліва прыемна было піць гарбаты (на жаль, не «партызанскую»), а звычайную, у пакетах. — А.П.), каб сагрэцца ў халодным бліндажы. Фота на памяць з актывістамі клуба ваенна-гістарычнай рэканструкцыі было яшчэ адным сюрпрызам для наведвальнікаў музея.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Пенсіі пакуль павышацца не будуць

Пра гэта паведамліў на прэс-канферэнцыі намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Валерый КАВАЛЬКОЎ.

Пенсіі з 1 лютага ў Беларусі павышацца не будуць. Праект указа аб павышэнні пенсій з гэтай даты не рыхтуецца», — сказаў Валерый Кавалькоў. Гэта звязана з тым, што, як чакаецца, устаноўлены заканадаўствам крытэрыі для павышэння працоўных пенсій (рост сярэдняй зароботнай платы на 15% да паказчыка сярэдняй зароботнай платы, прынятай для вылічэння пенсій) не будзе перавышаны.

У Беларусі на фінансаванне пенсійных выплат накіроўваецца 10% ВУП. Пенсіянерамі на сённяшні дзень з'яўляюцца больш за 27% насельніцтва краіны.

Паводле слоў намесніка міністра, у 2012 годзе ў Беларусі былі зроблены 4 пераразлікі пенсій, што дазволіла павялічыць іх узровень на 24%. «Яны ў мінулым годзе раслі хутчэй, чым зароботная плата», — сказаў Валерый Кавалькоў.

Разам з тым, у сувязі з ростам бюджэту пражыткавага мінімуму з лютага могуць быць пераразлічаны мінімальныя сацыяльныя пенсіі, а таксама павышэнні і надбаўкі, устаноўленыя да пенсій асобных катэгорый пенсіянераў.

Святлана БУСЬКО.

Пацярпелі ад піратэхнікі

Пры выкарыстанні піратэхнікі ў навагоднюю ноч атрымалі траўмы 11 чалавек. Сярод пацярпелых было трое дзяцей.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ Па чутках і аўтарытэтна

СМС-ПРАВАКАЦЫЯ

Распаўсюджаныя ўчора ў сацыяльных сетках фатаграфіі СМС-паведамлення, нібыта атрыманага ад кантакт-цэнтра Нацыянальнага банка, аб маючым адбыццям 8 студзеня рэзкім росце курсаў долара і еўра, з'яўляюцца адкрытай правакацыяй і не маюць нічога агульнага з рэчаіснасцю. Аб гэтым БЕЛТА заявіў начальнік упраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязяў Нацбанка Аляксандр Цімашэнка.

Па-першае, у якасці тэлефона адпраўніка ўказаны нумар гарадскога стацыянарнага тэлефона, з якога адправаць СМС тэхнічна немагчыма, звярнуў увагу прадстаўнік Нацбанка. Па-другое, курсы еўра і долара на 8 студзеня ўжо ўстаноўлены па выніках біржавых таргоў, якія адбыліся ў пятніцу 4 студзеня (курс еўра ўсталяваўся на ўзроўні Вр1 1230, курс долара — Вр8630). Паколькі ў сувязі з выхаднымі днямі 5-7 студзеня біржавыя таргі праводзіцца не будуць, то і курс за гэты час змяніцца не зможа.

«Таму цалкам відавочна, што распаўсюджванне СМС-«вуткі» з'яўляецца спробай сапсаваць беларусам свята, правакуючы іх правесці выхадныя ў чэргах у пункты абмену валюты», — канстатаваў Аляксандр Цімашэнка.

Пры гэтым ён падкрэсліў, што ў 2013 годзе Нацыянальны банк працягне рэалізацыю курсовай палітыкі, ключавыя прынцыпы якой дзейнічалі ў 2012 годзе. Абменны курс беларускага рубля будзе фарміравацца зыходзячы з попыту і прапановы замежнай валюты пры мінімальным удзеле Нацыянальнага банка ў гэтым працэсе выключна для недапушчэння рэзкіх ваганняў.

Так, пры павышэнні попыту на замежную валюту курс зніжаецца, а пры залішняй прапанове беларускі рубль умацоўваецца. «Такая зменлівасць курсу адлюстроўвае толькі рынаквы механізм яго фарміравання, але не сведчыць аб наўнасці прычын для ўстойлівага руху абменнага курсу ў той ці іншы бок», — звярнуў увагу Аляксандр Цімашэнка. Стабільнасць функцыянавання валютнага рынку і абменнага курсу ў вызначальнай ступені будзе залежаць ад збалансаванасці і эфектыўнасці працы ўсёй эканомікі, дадаў прадстаўнік Нацбанка.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Пасланне на Раство Хрыстова Мітрапаліта Мінскага і Слуцкага Філарэта, Патрыяршага Экзарха ўсяе Беларусі

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)**

Богаўцялесненне асвятчае пячору нашага ўнутранага свету, ствараючы з яе царскія хорамы. Як паяцца на святочным богаслужэнні: «Настаў час нарадзіці, і не было нідзё месца для начлегу; але, як хорам прыветны, пячора Царыцы была паказана» (трапар шостага гадзіны навячэр'я Раства Хрыстовага).

Любоў Бога, даходзячы да крайняй пачоры, чакае ад чалавека кроку ў адказ. Але, звяртаючыся да сведчання евангеліста Матфея, мы высвятляем, што Раство Хрыстова не ўсім прынесла радасць. Рэўнасць і зайздасць, народжаны ганарлівасцю, не дазволілі прыняць Добрую вестку цару Іраду. Больш за тое, ён імкнецца зрабіць усё, каб не дапусціць уваходжання Бога ў гістарычную плоць свету, — Ірад загадае забіць усіх немаўлят, народжаных у Віфлееме.

Чаму ж сэрца чалавека так па-рознаму рэагуе на яўленне Свята, на прыход у свет Творцы? У аскетычнай літаратуры сілы нашай душы часам параўноўваюцца з жывёламі. Вол і асёл з Віфлеемскай пячоры, якіх мы бачым на іконах, пакорліва прызналі ў Богадзіцяці свайго Гаспадара. Але мы ведаем таксама пра аспіда і васіліска (гл. Пс. 90: 13), якія жывуць у сэрцы чалавека. Менавіта пра іх у Пісанні гаворыцца: з сэрца выходзяць злыя помыслы, зайбысты, пралюбадзействы, блуд, крадзяжы, ілжывыя сведчанні, блюзнерствы (Мф. 15: 19).

Таму, стоячы сёння перад яслямі Хрыста, нам трэба разгледзець рухі ўласнага сэрца. Што ў ім: пакорнасць ці нараканне, услаўленне ці прыкрасць, падзяка ці жаданне абразіць блізкага?

Многія мудрацы спрабавалі аблегчыць чалавеку гэты страшны цяжар выбару, падказваючы і тлумачычы неабходнасць трымацца добра. Але наша сэрца ведае: сапраўдны выбар заўсёды адбываецца ў адзіноце, і за нас яго не здзейсніць ніхто іншы. Сацыяльны статус не здымае адказнасці за прынятыя рашэнні, роўна як і адсутнасць статусу не апраўдвае нерашучасці і пасіўнасці перад абліччам зла.

Сёлета ва ўсім свеце будзе адзначана 1700-годдзе рашэння, якое сапраўды змяніла ход гісторыі. У 313 годзе імператар Канстанцін выдаў знакамты Міланскі эдыкт, пасля гэтага пачалося паступовае станаўленне хрысціянства ў якасці дамінуючай рэлігіі Рымскай імперыі. Гэтае рашэнне было прынята невыпадкова: яно ажыццявілася на фоне і пад уздзеяннем пэўных палітычных, эканамічных, грамадскіх абставін. Але Царква ўбачыла, што ўсе грані гэтага рашэння былі асвятчаны асабістай вернасцю імператара Хрысту,

і менавіта таму праславіла Канстанціна ў ліку святых.

Гады ішлі, і разам з несумненнымі дабротамі, прынесенымі Царкве Міланскім эдыктам, стала відавочна, што ў асяроддзі хрысціян вера пачала паступова астываць. Хрысціянства выбіралі не толькі як шлях спасення, але і як знак лаяльнасці да ўлад, дзеля доступу да дзяржаўных прывілеяў.

Дарагія браты і сёстры! Кнігу гісторыі пішуць чалавечыя сэрцы. І тое, што адбывалася 1700 гадоў таму, адбываецца і ў нашы дні.

Дзякаваць Богу, у Беларусі добрыя адносіны паміж дзяржавай і Царквой. Мы развіваем супрацоўніцтва, будуючы адносіны на грунце маральных каштоўнасцяў. Але сёння важна памятаць, што хрысціянства мае справу не толькі з супольнасцямі людзей: яно звернута да кожнай асобы. Гасподзь чакае ад нас рашэння: ці ўпусцім мы Яго ў наша сэрца, ці яно будзе занята клопатамі веку гэтага. Ці ёсць у нас золата веры, ладан малітвы і смірна пакаяння (гл. Мф. 2: 11), каб дастойна сустрэць Творцу?

На гэтыя пытанні кожны адказвае сам. Але сёння хочацца ўсіх заклікаць пакланіцца Хрысту, каб плады Яго любові адчуваліся ў кожным доме, у кожнай сям'і. Вось гэтыя плады: любоў, радасць, мір, доўгацяглінасць, добрасць, міласэрнасць, вера, лагоднасць, устрыманасць (Гал. 5: 22, 23).

Кожны чалавек хоча любіць і быць любімым. Няхай жа гэтыя святыя дні Нараджэння Госпада ў плоці стануць для нас нагодай падзяліцца багаццем нашых душ з блізкімі. Няхай Віфлеемская зорка пакажа кожнаму з нас шлях да сэрцаў нашых родных і калег, нашых суседзяў, сяброў і ворагаў, бо там, у сэрцы, — Хрыстос Бог наш. Пакінем ранейшыя крыўды і горыч і накіруемся ў будучыню. Бо з намі Бог. Яму належаць і час, і прастора. Дзе Дух Яго любіць, там і дом наш.

Яшчэ і яшчэ вітаю вас, дарагія беларусы, якія жывуць за межамі Айчыны, і жадаю вам адчуць у гэтыя святочныя дні адзінства народа Божлага, над якім не маюць улады ніякія адлегласці.

Мір вам ад Госпада, дарагія браты і сёстры!

Хрыстос нарадзіўся! — Бог уцялесніўся!

Хрыстос пасярод нас! — І ёсць, і будзе!

Благаславіны, Хто прыходзіць у імя Гасподняе!

**ФІЛАРЭТ,
Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі,
Патрыяршы Экзарх
ўсяе Беларусі**

*Раство Хрыстова
7 студзеня 2013 года,
горад Мінск*

ЗІМОВАЯ ТВОРЧАСЦЬ

Рэспубліканская выстава-конкурс дэкаратыўна-прыкладной творчасці навучэнцаў ладзіцца ў Нацыянальным цэнтры мастацкай творчасці дзяцей і моладзі. Выстава — гэта вынік правядзення рэгіянальных этапаў, якія прайшлі ў кожнай абласной установе дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі.

«Зіма», «Каляды Хрыстовы», «Новы год» — наведвальнікі змогуць ацаніць больш за 300 індывідуальных і калектыўных творчых работ такой тэматыкі з усіх куткоў Беларусі. Вырабы выкананы ў розных відах і тэхніках дэкаратыўна-прыкладной творчасці: выцінанка, саломка, маляванка, мастацкі роспіс, кераміка, вышыўка, ткацтва, габелен, аўтарская лялька, мяккая цацка; кампазіцыі на калядную тэматыку, навагоднія ялінкі з розных матэрыялаў. Самыя цікавыя, яркія і змястоўныя дзіцячыя працы былі прадстаўлены ў Палацы Рэспублікі на навагоднім дабрачынным свяце з удзелам кіраўніка дзяржавы для дзяцей, якія дасягнулі асаблівых поспехаў у вучобе, творчасці, спорце.

Выставу можна наведаць да 26 студзеня 2013 г. у выставачнай зале Нацыянальнага цэнтры мастацкай творчасці дзяцей і моладзі па адрасе: г. Мінск, вул. Кірава, 16. Уваход вольны.

Марына БЕГУНКОВА, фота аўтара.

**Фіналістка
выставы-
конкурсу
Інга Гнацюк
з майстэрні
«Залатыя рукі»
Нацыянальна-
га цэнтры
мастацкай
творчасці
дзяцей
і моладзі
са сваёй
работай
«Адзін,
два,
тры —
ёлка,
гары!».**

**На сёлетняй
выставе-
конкурсе
была
прадстаўлена
калекцыя
адзення
«Зіма
як белыя
свечкі»
маладога
брэсцкага
дызайнера
Алены
Кушнарвай.**

ЯК У ВАШАЙ СЯМ'І ЗВЫЧАЙНА АДЗНАЧАЮЦЬ КАЛЯДЫ?

Анастасія КУХАРЧУК, кіраўнік фермерскай гаспадаркі «ЕВА-ЛЭНД» Жабінкаўскага раёна:

— Гэта любімае свята з дзяцінства. Калі мы былі малыя, то чакалі на Каляды падарункаў. Да гэтага дня ўсім спраўлялі абноўкі, а яшчэ дзецям давалі невялікія грошы, якія можна было траціць самастойна. Атрыманне падарункаў станавілася цэлым абрадам. Мы чакалі, пакуль дарослыя прыйдуць з царквы, павіншуюць усю сям'ю, сядуць за стол. Вось тады і пачынаўся працэс адорвання. З тых часоў у душы засталася нешта вельмі светлае і добрае. А цяпер мы абавязкова ўсе з'язджаемся на Каляды да мамы. Ёй 81 год, яна жыве ў Моталі Іванаўскага раёна. Брат з дзецьмі-ўнукамі, сястра з сямействам і я са сваімі таксама ўжо ўнукамі абавязкова выбіраемся да мамы. Цяпер мы вязём матулі падарункі. Сустрэаемся ўсе, абменьваемся навінамі, разам гатуем святочны стол. Дарэчы, ездзілі ў гэты дзень у Моталь заўсёды, нават у атэістычныя часы. Бо мама свята Божлага Нараджэння лічыла га-лоўным святам. А цяпер яно паступова стала святам сямейнага яднання і любові.

**Тацыяна АЛЕСІК, пенсіянерка
з вёскі Збурж Маларыцкага раёна:**

— Ніводнае свята ў нашай сям'і, як і ў вёсцы, не абыходзіцца без бабкі. Так мы называем хлеб з грэцкай мукі, які выпякаем самі. Я загадзя рыхтую муку, мялю грэчку ў сваіх жорнах, потым замешваю цеста. Хлеба рашчыняю звычайна многа, каб хапіла на святы і з сабой усім дарагім гасцям — дзецям і ўнукам. Цеста трэба не толькі вымесіць, каб яно адставала ад рук, але і падбіваць пры вымешванні, каб яно само варушылася, — так рабілі мая мама і бабуля. А выняўшы з печы бохан, я яго «ўмываю» халоднай вадой. Тады скарынка не будзе надта цвёрдай. Некаторыя дабаўляюць у бабку маргарын і яйкі, а я раблю свой хлеб посным, і яго можна ўжываць на куццю.

**Віталь ПЯЧКО, галоўны спецыяліст
Камітэта дзяржкантролю Брэсцкай вобласці:**

— За захаванне традыцый у нашай сям'і адказвае бабуля. Таму ў нас заўсёды бывае святочная куцця з 12-ю стравамі, з сенам пад абрусам. Усе пакаленні сям'і збіраюцца за сталом. А назаўтра, калі бывае снег, абавязкова катаемся на санях. Мае бацькі трымаюць коней.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

■ Рабіць добро

«КАЛЯДНАЯ ЁЛКА — НАШЫ ДЗЕЦІ»

8 студзеня гасціна расчыняцца дзверы Мінскага Свята-Духава кафедральнага сабора і Белдзяржжырка для больш чым паўтары тысячы дзяцей і падлеткаў, якія пражываюць у раёнах, пацярпелых ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС, дзяцей, якія знаходзяцца ў дзіцячых рэабілітацыйна-аздраўленчых цэнтрах, выхаванцаў сямейных дзіцячых дамоў і школ-інтэрнатаў.

У гэты дзень у 13 гадзін у рамках дабрачыннай праграмы «Калядная ёлка — нашы дзеці» Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі, Патрыяршы Экзарх ўсяе Беларусі Філарэт у Свята-Духавым кафедральным саборы традыцыйна павіншуе хлопчыкаў і дзяўчынак са святам Божлага Нараджэння і ўчыніць малітву за дзяцей Беларусі.

А крыху пазней, у 15 гадзін, юныя госці беларускай сталіцы адправяцца ў падарожжа па самай чароўнай і дзіўнай краіне, імя якой — цырк. Акрамя святочнага прадстаўлення і салодкіх падарункаў ад арганізатараў праграмы «Калядная ёлка — нашы дзеці», свае творчыя сюрпрызы маленькім глядачам падрыхтавалі заслужаныя артысты краіны і творчая моладзь.

Праект «Калядная ёлка — нашы дзеці», арганізатарамі якога традыцыйна выступаюць БРСМ, Дэпартамент па ліквідацыі наступстваў катастрофы на ЧАЭС Беларусі, Епархіяльнае ўпраўленне Беларускай праваслаўнай царквы, з благаславення Мітрапаліта Мінскага і Слуцкага, Патрыяршага Экзарха ўсяе Беларусі і пры яго ўдзеле, збірае сваіх юных сяброў ужо 19 гадоў. Ён праводзіцца з мэтай сацыяльнай і творчай падтрымкі дзяцей і падлеткаў, якія пражываюць у аддаленых і пацярпелых ад аварыі на ЧАЭС раёнах нашай краіны.

Святлана БУСЬКО

НА РЭТРАЦЯГНІКУ Ў ПАРЭЧЧА І НАЗАД У ГРОДНА

Чыгуначная станцыя Парэчча сёння найбольш вядомая, пэўна, шматлікім грыбнікам, якія ў сезон ужо традыцыйна едуць у навакольныя лясныя масівы, а таксама наведвальнікам тутэйшых санаторыяў і дзіцячых аздараўленчых лагераў. Але неўзабаве можа з'явіцца і яшчэ адна «фішка» — падарожжа на рэтрацягніку па 32-

кіламетровым участку Гродна — Парэчча, які стаў першынам чыгуначнай магістралі на беларускіх землях. Чым жа можна зацікавіць турыстаў? Першы крок у гэтым кірунку, як раней паведамляла «Звязда», быў зроблены 27 снежня 2012 года — менавіта ў той дзень, калі Беларуская чыгунка адзначала свой 150-гадовы юбілей.

Рэтрападарожжа пачынаецца на станцыі ў Гродне, дзе ветэранаў і цяперашніх работнікаў чыгункі, журналістаў чакаў святочны цягнік на паравознай цязе, а таксама аркестр, гудкі, машыніст Уладзімір Пракаповіч і яго памочнік Яўген Клімец у фарменным адзенні XIX стагоддзя. Кандуктар у касцюме, які быў таксама спецыяльна пашыты да юбілейных мерапрыемстваў у швейным цэху Баранавіцкага аддзялення беларускай магістралі, пытае ў пасажыраў, ці ўсе з білетаў. Білет — са штампам Санкт-Пецярбургска-Варшаўскай чыгункі. Паездка ў вагоне першага класа, між іншым, каштуе 70 капеек срэбрам.

Цягнік на ўсім шляху да Парэчча вітае гудкамі прыпыначныя пункты (яны былі адрамантаваны да юбілею Беларускай чыгункі) і людзей, якія там знаходзіліся. А экскурсавод тым часам узгадвае старонкі з гісторыі магістралі і яе першага ўчастка.

Чаму менавіта Парэччу выпала гонар сярэд першых трапіць на чыгуначную «карту»? Перавагай стала яго зручнае геаграфічнае становішча: 32 кіламетры ад Гродна, 17 — ад Друскенікаў, 775 — ад Санкт-Пецярбурга, 270 — ад Варшавы. Царскім урадам улічвалася, верагодна, і тое, што ў сярэдзіне XIX стагоддзя тут размяшчаўся даволі буйны на тых часах лесапільны завод (пастаўка драўніны ў Еўропу была даходнай справай). У цэлым жа галоўным матывам будаўніцтва гэтай чыгункі з'яўлялася ўмацаванне ваенна-палітычнага ўплыву расійскага самадзяржаўя ў Каралеўстве Польскім і заходніх губерняў імперыі.

Будаўніцтва Санкт-Пецярбургска-Варшаўскай чыгун-

Фотадымія БЕЛТА.

кі, згодна з царскім указам, распачалася ў 1852 годзе і доўжылася 10 гадоў. Ужо ў наступным годзе па ёй было перавезена 1 мільён 254 тысяч пасажыраў, а грузаў — 18 мільёнаў 240 тысяч пудоў. Паводле тагачаснага разліку эфектыўнасці работы, даход перавысіў расход на 72 працэнты. Чыгунка паслужыла ў Прынямонні развіццю тэкстыльнай, тытунёвай прамысловасці, будаўніцтву шкляных і іншых заводаў.

Вагоны для першых цягнікоў па маршруце Санкт-Пецярбург — Варшава былі зроблены ў Англіі і іншых еўрапейскіх краінах і вельмі істотна адрозніваліся па ўзроўні сэрвісу. Найбольш камфартбельнымі з'яўляліся вагоны першага класа — з мяккімі сядзеньнямі, задрапіраванымі тканінай сценамі купэ і зашклёнымі вокнамі. Кожнае было разлічана на восем пасажыраў, прычым яны выходзілі на перон адразу з купэ. У купэ другога класа размяшчалася дзесяць чалавек, трэці клас — гэта драўляныя сядзеньні і незашклёныя вокны. А ў вагоне чацвёртага класа адсутнічаў... дах, і пасажыры сядзелі на падлозе альбо прымацаваных да яе лаўках.

Адпаведна ўмовам — і кошт

праезду. Напрыклад, за падарожжа ад Гродна да Варшавы ў вагоне першага класа трэба было заплаціць 9 рублёў 2 капейкі, што было супастаўна з коштам... дзвюх кароў. А ў Санкт-Пецярбург можна было даехаць у «першакласным» вагоне за 30 рублёў 19 капеек. Зразумела, што такі білет маглі сабе дазволіць толькі даволі багатыя людзі — чыноўнікі, афіцэры альбо інтэлігенцыя. Потым з'явіліся экспрэсныя цягнікі са спальнымі вагонамі, паштовыя цягнікі...

...Наш цягнік прыбывае на станцыю Парэчча. Каля гістарычнага будынка аднаго са старэйшых у Беларусі вакзалаў шматлюдна. Мясцовыя жыхары, як і тады, напрыканцы 1862 года, у чаканні

свята. Навокал вакзала — мачтавыя асвятляльныя ліхтары ў стылі XIX стагоддзя, на пероне — жанчыны і мужчыны ў тагачасным адзенні, а тутэйшыя хлопчыкі раздаюць газету «Губернскія вестамасці», дзе галоўная тэма — адкрыццё ўчастку чыгункі паміж Гродна і Парэччам.

Праходзіць некалькі хвілін — і вось яны, галоўныя дзеючыя асобы ўрачыстасці: у «гістарычным цягніку» з адным, стылізаваным пад даўніну вагонам на станцыю прыбываюць афіцыйныя асобы з Санкт-Пецярбурга (артысты Гродзенскага абласнога тэатра).

Найбольш уплывовая персана сярод іх — гэта ўпраўляючы шляхоў зносін і публічных будынкаў, генерал-маёр Герстфельд, які кіраваў работамі па будаўніцтве гэтай магістралі. Ён засведчыў, што ўчастак дарогі Гродна — Парэчча ў цэлым гатовы да эксплуатацыі, але, разам з тым, адзначыў і шэраг недахопаў. У прыватнасці, дрэнна арганізавана харчаванне ўдзельнікаў будаўніцтва, выяўлена раскіданне прадуктаў харчавання, за што з надбайных чыноўнікаў загадана спагнаць па месечнай зарплатце. У адваротным выпадку, прыгразіў Герстфельд, гэтыя чыноўнікі будуць пушчаны па

этапе ў ссылку. Гэта цяпер, калі адбываецца інсцэніроўка, такая пагроза можа выклікаць усмешку. А паўтара стагоддзя таму было, мусіць, зусім не да жартаў.

У гонар 150-годдзя пастаяннага чыгуначнага руху на ўчастку Парэчча — Гродна на станцыі ўстаноўлены памятны знак і макет паравоза, а ў будынку вакзала арганізавалі выставу і музейную экспазіцыю па гісторыі Беларускай чыгункі. Усё гэта, трэба спадзявацца, цяпер убацаць не толькі грыбнікі, што прыязджаюць у Парэчча, але і пасажыры рэтрацягніка, які мяркуецца задзейнічаць не толькі па святых.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

■ Факт

«ПАДАЙЦЕ СЫНУ ЛЕЙТЭНАНТА ШМІТА!»

У Бабруйску з'явіўся свой Шура Балаганаў. Скульптура знакамітага літаратурнага персанажа ўсталявана каля рэстарана «Чырвоная вежа».

Ініцыятарам выступіла гарадское прадпрыемства «Водаканал». Аўтарам скульптуры стаў маскоўскі майстар Яраслаў Барадзін. Здаецца, Шура Балаганаў спыніўся каля ярка-ружовага падконніка рэстарана. Малады мужчына ў адзенні 20-х гадоў мінулага стагоддзя папраўляе кепі, а ў другой руцэ трымае талерку з сімвалічным «залатым цялём», паводле назвы кнігі Ільфа і Пятрова. Там жа ёсць і цытата з твора пра сход «сыноў лейтэнанта Шміта», якія ўсе хацелі ехаць у чужыны, высокакультурны горад Бабруйск.

Бабруйчане і госці горада цяпер актыўна фатаграфуюцца каля новай скульптуры, а на талерку кладуць дробныя грошы — «на шчасце і ўдачу». Акрамя таго, людзі частуюцца гарачым глінтвейнам, які ўзімку рэстаран прапануе тут жа на вуліцы.

Ілона ІВАНОВА.

ГРАН-ПРЫ Ў ПЯЦІКЛАСНІЦЫ 3 ПАСТАВАЎ

10-гадовая цымбалістка Ліза Глазава з Паставаў заваявала Гран-пры на Міжнародным конкурсе-фестывалі мастацтваў маладых выканаўцаў «Палаюча зірка», які праходзіў у сталіцы Украіны.

На конкурсе Ліза адна прадстаўляла нашу краіну. Разам з ёй за Гран-пры змагаліся больш як семдзесят выканаўцаў з Украіны і Расіі. Цікава, што, акрамя традыцыйных дыплама і статуэткі, нашай зямлячцы ўручылі «гасцявы ваўчар» выхаднога дня ў Еўпаторыю (на два дні і на двух чалавек).

Юная пастаўчанка ў сваёй творчай скарбонцы ўжо мае пару дзясяткаў дыпламаў лаўрэата, у тым ліку і міжнародных творчых спаборніцтваў і фестываляў. Дзяўчынка ўжо цвёрда вырашыла, што пасля таго, як скончыць школу, паступіць у Мінскае музычнае вучылішча імя М. Глінкі, каб стаць прафесійным музыкантам.

ДЗЕЦЯМ, ЯКІХ МАГЛО І НЕ БЫЦЬ

У Віцебску актывісты дабрачыннага фонду «Адкрытыя сэрцы» арганізавалі святочны ранішнік для дзяцей, якія маглі не нарадзіцца, калі б іх мамы віцебскага касцёла Ісуса Міласэрнага.

Валанцёры фонду і каталіцкія святары ў свой час, да нараджэння дзетак, перакалілі жанчын, якія першыя некалькі тыдняў насілі іх пад сэрцам, што забіваць ненароджанае дзіця — смяротны грэх. І вось хлопчыкі і дзяўчыны, якія атрымалі жыццё дзякуючы таму, што іх мамы зрабілі правільны выбар, былі запрошаны на свята. Зразумела, са сваімі мамамі, а таксама сястрычкамі і братамі — у каго яны ёсць. Дзеці ўбачылі прадстаўленне традыцыйнага беларускага ляльчэнага тэатра — батлейкі, бралі ўдзел у розных конкурсах, атрымалі падарункі. Удзельнікаў свята асабіста павіншаваў глава віцебскай каталіцкай епархіі — біскуп Уладзіслаў Блін.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ДЗІКІ ХВАРЭЮЦЬ НА ТРЫХІНЭЛЭЗ

У Баранавіцкім раёне праводзіцца адстрэл дзікоў у сувязі з выяўленнем выпадкаў трыхінелёзу. Першых хворых дзікіх жывёл выявілі яшчэ ў кастрычніку. Тады ўстаноўлі прычыну гібелі — трыхінелёз. Райвыканкам прыняў рашэнне аб правядзенні маніторынгу па выяўленні захворвання. У тым ліку быў прадугледжаны адстрэл дзікоў.

За час пасля прыняцця дакумента застрэлена 98 жывёл, 62 знойдзены мёртвымі. Паводле інфармацыі Баранавіцкага таварыства паляўнічых і рыбалоўаў, адстрэл праводзіцца ў радыусе 35 кіламетраў ад эпіцэнтра ачага захваральнасці — граніцы з Навагрудскім раёнам. Ва ўсіх адстрэленых асобін і тых, што знойдзены мёртвымі, бяруцца пробы для аналізу, якія праводзіць міжраённая ветэрынарная лабараторыя. Потым усе тушы спальваюцца. Спецыялісты лічаць мэтазгодным праводзіць адстрэл да поўнага знішчэння ўсіх магчыма заражаных жывёлін. Трыхінелёз — небяспечнае паразітарнае захворванне.

Яна СВЕТАВА.

НАПАД НА ТАКСІСТА Ў АПОШНІ ДЗЕНЬ 2012-ГА

31 снежня ў Оршы а першай гадзіне ночы двое мужчын учынілі разбойны напад на таксіста.

Як расказаў таксіст супрацоўнікам Аршанскага раённага аддзела ўнутраных спраў, у яго машыну селі двое мужчын і папрасілі адвезці іх за горад. У бязлюдным месцы пасажыры завалодалі яго маёмасцю і грашыма. Потым кіроўцу выкінулі з машыны і на ёй накіраваліся ў бок Расіі.

Паводле інфармацыі прэс-службы ўпраўлення ўнутраных спраў Віцебскага аблвыканкама, міліцыянеры Віцебшчыны неадкладна звязаліся з паліцэйскімі з упраўлення МУС па Смаленскай вобласці і перадалі арыенціроўку на аўтамабіль і падазроных. Дзякуючы дзеянням праваахоўнікаў абедзвюх краін ужо праз некалькі гадзін паліцэйскія ў Смаленску знайшлі ўкрадзены аўтамабіль. Былі затрыманыя двое грамадзян Беларусі (1972 і 1991 гадоў нараджэння).

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Ігар МАРЗАЛЮК, загадчык кафедры археалогіі і спецыяльных гістарычных дысцыплін Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А. Куляшова:

— Год 2012 быў добрым для мяне з усіх бакоў. Рухаліся мае праекты ў гісторыі і археалогіі, я стаў лаўрэатам прэстыжнай стывендыі Прэзідэнта Беларусі як малады навуковец — ужо другі раз.

У нашай сям'і быў дабрабыт і спакой. Мы цэлы год, як і ўсё грамадства, «па міліметры і граме» адыходзілі ад эканамічнага страсання ў мінулым і сваёй працай набліжалі стабільнасць у эканоміцы, палітыцы, культуры.

Вельмі ганаруся тым, што стаў сенатарам. Гэта першы выпадак у гісторыі беларускага парламентарызму, калі ў Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу патрапіў прафесійны гісторык!

У 2013 годзе я найперш хачу пажадаць сабе і ўсім грамадзянам Беларусі здароўя, фізічнага і інтэлектуальнага. Перш чым стагнаць і жаліцца на цяжкае жыццё, раю ўсім раніцай зірнуць у люстэрка і шчыра парадавацца ад усёй душы і сэрца, што вы здаровы чалавек, які можа жыць і працаваць.

■ Разумнае. Добрае. Вечнае

УРОКІ РЫТОРЫКІ І... ЧАЛАВЕКАЛЮБСТВА

Дасягненні — гэта зусім не абавязкова кар'ера

Зараз вучэбная аўдыторыя № 3-8 у гомельскай гімназіі № 14 больш падобна да казачнага церама. Пад навагоднімі ліхтарыкамі ззяюць крэатыўныя ёлкі, вырабленыя рукамі вучняў. Інтэрактыўная дошка і кніжныя шафы, запоўненыя разнастайнымі слоўнікамі і рарытэтнымі выданнямі, упрыгожаны навагоднімі гірляндамі. На ўроках мовы і літаратуры тут слухаюць музыку і інсцэніруюць байкі, якія не ўваходзяць у школьную праграму. Гаспадыня — настаўніца Жанна Жадзейка — чароўна ўзмахвае рукой, на якой завязана шмат рознакаляровых нітачак-фенечак, і пачынаецца наш дыялог... пра выхаванне школьнікаў, якія стабільна перамагаюць на самых розных філалагічных алімпіядах у краіне і за яе межамі. Але не толькі пра гэта. Дарэчы, не магу не пацікавіцца пра фенечкі на руцэ.

— Сёння ў нашай гімназіі — Дзень добра. Вось таму школьнікі адзін аднаму завязваюць з добрымі пажаданнямі на руку такія нітачкі. Вось і мне нагадалі. У нас штотыдзень што-небудзь цікавае адбываецца. Напрыклад, выстаўка «Фота на прышчэпках». Працягнулі вяртаць праз увесь клас — і атрымалася гірлянда з фотаздымкаў. А тут, на дзвях — апошнія фотаздымкі з нашых сумесных вандровак. Вось мы — на выставе матылькоў. Гэта — у аквапарку на адпачынку ў Юрмале. На зімовых канікулах едзем з маім шостым класам у Мінск на галоўную ёлку краіны. Я ж класны кіраўнік — і мае дзеткі не павінны цярпець ад таго, што многа працы з алімпіядамі. Алімпіяднікі — гэта тыя ж вучні, і асобных гадзін на заняткі з імі ніхто не выдзяляе. Проста патрэбна пастаянная карпатлівая штотдзённая праца.

— **Сярод вучняў вы хутка вызначаеце будучых пераможцаў алімпіяд?**

— На першым уроку ў 5 класе я кажу дзецям, што ўсе таленавітыя. Толькі ў кожнага — свой талент. Кажу: пакуль вы вучыцеся, розныя ацэнкі можна атрымліваць. Што гэта за вучань, які мае толькі «9» і «10»? Адрозныя значыць будучых пераможцаў вельмі складана, хоць дзяцей са здольнасцямі відаць адразу. Але ж сярод іх ёсць пчолак, а ёсць і матылькі. Некаторыя схопліваюць на ляту, а працаваць не хочуць. А вынікі ўрэшце і ад працаздольнасці залежаць. Часта тыя дзеці, якія не маюць выдатных здольнасцяў, але ж вельмі хочуць перамагчы, і становяцца пераможцамі алімпіяд.

— **Гімназія заўсёды збірае асабліва моцных і здольных дзяцей, але ж ускраіна Валатавы — не той раён у горадзе, дзе ёсць магчымасць адбіраць...**

— Так, у нас вучацца самыя розныя дзеці. Вельмі часта я даю ім магчымасць ацэньваць адзін аднаго. Напрыклад, пішам графічны дыктант, а потым школьнікі мяняюцца сшыткамі, чырвоным колерам выпраўляюць памылкі адзін у аднаго і самі выстаўляюць адзнаку. Яны ведаюць, за што колькі балаў ставіць. Ім вельмі падабаецца такая форма работы. Заўсёды кажу дзецям: калі не згодны з адзнакай — павінны гэта высветліць карэктна. Увогуле, трэба ўмець адказваць прыгожа. Напрыклад, хлопчык сёння пачаў

свой адказ так. «Нават не ведаю, што вам на гэта і сказаць, Жанна Фёдаруна...» Рыторыка ў дзеянні! (Усмехаецца.)

— **Дарэчы, у вашай гімназіі выкладаецца рыторыка. На мой погляд, гэта вельмі важна. Тым больш што сёння многія дзеці амаль не размаўляюць па-за сценамі школы — сучасныя тэхналогіі гэтаму не спрыяюць. І памылкі правяраюць на камп'ютары.**

— **Нельга ператвараць увесь урок у гульню. Вучоба — гэта праца. Хто сказаў, што яна будзе лёгкай?**

— Дарэчы, камп'ютар вельмі часта выдае наяўнасць памылкі там, дзе яе няма. Цікава, хто складаў гэтую праграму? Магчыма, добры праграміст, але не вельмі пісьменны вучань. Пісьменнасць чалавека — гэта паказчык узроўню яго культуры. Што датычыцца маўлення, я ніколі не выкідаю з праграмы такія тэмы, як «вучэбнае паведамленне». Лічу, што навык маўлення не менш важны, чым пісьмо. Каб быць паспяховым, трэба ўмець размаўляць, — даносіць да іншых сваю думку, сваю ідэю. Дарэчы, рыторыка карыстаецца папулярнасцю не толькі ў нашай гімназіі, але і ў вобласці ўвогуле. Зараз я распрацавала ўрокі па рыторыцы ў 11 класе, і мы імкнёмся навучаць у комплексе: і маўленню, і арфаграфіі, і пунктуацыі, і сінтаксісу... Дарэчы, тым, хто трапляе ў нашу гімназію ў 10-11 класе, куды больш складана навучыцца прыгожа размаўляць, чым тым, хто тут вучыцца з пятага класа. Як сказала адна з маіх алімпіядніц: «Жанна Фёдаруна, вы вельмі хутка можаце адвучыць нас ад спалучэння «як бы». Калі мы так гаворым, вы пытаеце: Ты «як бы» ці на самой справе?». Так што ўсміхаемся мы штотдзень — з сябе ў першую чаргу.

— **Методыкі выкладання для алімпіяднікаў — гэта вашы асабістыя распрацоўкі?**

— Я прыходжу ў школу для таго, каб асновы ведаў былі закладзены на ўроку. У малодшых класах выкарыстоўваюцца элементы гульні. Але ж нельга ператвараць увесь урок у гульню. Вучоба — гэта праца. Хто сказаў, што яна будзе лёгкай? Я вяду вучняў з 5 класа і выпускаю іх у 11-м. Такім чынам,

магу бачыць вынікі сваёй працы. І яшчэ — ніводзін з алімпіяднікаў не прыйшоў у алімпіядны рух пад націскам. Малодшыя глядзяць на пераможцаў, як на багоў, і хочуць быць падобнымі да іх. Галоўнае — жаданне, матывацыя і праца.

— **А якая матывацыя ў сённяшніх дзяцей? Стаць першым? Паступіць у ВНУ?**

— Калі яны пасля пачатковай школы пачынаюць займацца, то не думаю пра тое, каб стаць паспяховым у жыцці. Спачатку павінен быць звычайны інтарэс, таму настаўніку трэба пасеяць насенне любові да мовы. Потым дзеці пачынаюць адчуваць смак да слова, ім падабаецца. Матывацыя з працягам часу паступова мяняецца, звужаецца. Удзел у розных конкурсах дае магчымасць праявіць сябе. Я ніколі нікога не настройваю паступаць толькі ў гуманітарныя ВНУ. У кожнага свая дарога, свой лёс...

— **Былі вучні, якія вас расчаравалі?**

— Не было. Былі дзеткі, пра якіх я думала: што ж мне рабіць, каб быў хоць нейкі вынік? І яны дасягалі пэўных, а часам і дастаткова высокіх вынікаў. Я ганаруся літаральна ўсімі сваімі вучнямі. Бо дасягненні — гэта зусім неабавязкова кар'ера. Мне падабаюцца радкі Яўгена Еўтушэнкі: «Я раблю сабе кар'еру тым, што не раблю яе». Значыць, выконваю сумленна сваю справу. Многія мае вучні сталі добрымі бацькамі — хіба яны не адбыліся ў жыцці? Сёння былыя вучні ўсміхаюцца мне ў краме, у банку, у паліклініцы — паўсюль, дзе яны працуюць. Я спрабую дастукацца да кожнага, але ж стукаюся не толькі я, таму вынікі бываюць розныя. Тут важнае і супрацоўніцтва з бацькамі. Калі ёсць кансэнсус — будзе добра, калі няма... Перажываю, што не дадала. Застаюцца раны на сэрцы...

Заўсёды дзецям кажу, што дасягненні ў вучобе — не галоўнае. Галоўнае — быць чалавекам. Важна даваць веды па прадмеце, яшчэ больш важна — даваць урокі чалавечаснасці, чалавечасці, чалавечасці...

— **Як можна выпускаць такую макулатуру, як «рашэбнікі» — гатовыя дамашнія заданні? Мала таго, што яны выдаюцца з памылкамі, дык увогуле наносіцца шкода адукацыі.**

— **І літаратура ў гэтым плане адыгрывае не апошнюю ролю...**

— Можна і трэба вучыцца на чужых памылках — памылках літаратурных герояў. Не хацелася б, каб сетку школьных заняткаў пакінула літаратура, як прапаў прадмет «сусветная мастацкая культура». Мае былыя вучні часта кажуць «дзякуй»

— Ім гэта не патрэбна, бо яны паступаюць у ВНУ па выніках сваіх перамог на алімпіядах. Дарэчы, вялікае пытанне, ці адказалі б яны на 100 балаў. Для добра падрыхтаваных дзяцей, якія думаюць, тэсціраванне — гэта магчымасць атрымаць не 100 балаў, а менш. У моўных пытаннях часта ёсць падвоеныя варыянты адказаў, у тым ліку і ў слоўніках. Толькі матэматыкі па складзе мыслення запамінаюць пэўны алгарытм, па ім ідуць і атрымліваюць добрыя балы. Пры гэтым дыктант такія дзеці напішуць з памылкамі.

— **Закончыўся Год кнігі. Якія мерапрыемствы былі для вас самымі важнымі?**

— Сёлета па выніках алімпіяд Саюзнай дзяржавы выйшаў зборнік матэрыялаў «Расія і Беларусь — гістарычная і духоўная супольнасць». Адным са складальнікаў гэтага двухтомнага выдання з'яўляюся і я — разам з прафесарам Гомельскага ўніверсітэта імя Францыска Скарыны Уладзімірам Ковалем.

Абсалютным пераможцам сёмай алімпіяды школьнікаў Саюзнай дзяржавы «Расія і Беларусь: гістарычная і духоўная супольнасць» стала навучэнка гімназіі № 14 з Гомеля Вольга Нянашава, якая набрала максімальную колькасць балаў. За 7 гадоў правядзення алімпіяды Гомельская вобласць 5 разоў заваўвала першыя месцы і 2 разы — другія. Назменным трэнерам гомельскай каманды спецыяльнага Фонду Прэзідэнта Беларусі на падтрымку адоранай і таленавітай моладзі, настаўнік рускай мовы і літаратуры гімназіі № 14 Гомеля Жанна Жадзейка.

менавіта за літаратуру. Я не разумю, як можна чытаць класічныя творы ў «кароткім перакладзе». Як можна выпускаць такую макулатуру, як «рашэбнікі» — гатовыя дамашнія заданні? Мала таго, што яны выдаюцца з памылкамі, дык увогуле наносіцца шкода адукацыі. Важна, каб вучань не толькі аўтаматычна ўстаўіў прапушчаную літару ў слова, але і растлумачыў, чаму ён так зрабіў. Гатовыя адказы не спрыяюць атрыманню і замацаванню ведаў, як і тэсціраванне. Станючае ў ім толькі тое, што вынік выпрабавання тэсціраваннем незалежны. Але ж з карупцыяй можна было б змагацца, правяраючы дыктанты. Сёння ж можна паўсюль устанавіць камеры і скапіраваць работы, перш чым яны трапляюць да правяраючых. Тэсціраванне ператварае людзей у запраграмаваныя істоты, аднаслаславныя адказы не развіваюць асобу.

— **Вашы алімпіяднікі прайшлі б тэсціраванне на «выдатна»?**

— **У кожнага чалавека штодзень новы настрой, які залежыць ад стану здароўя, надвор'я, асобасных адносін... Як стымулюеце сябе на подзвігі?**

— Раней я ставіла перад сабой пытанне: ці хацела б, каб маё дзіця вучылі так, як я вучу чужых дзяцей? Калі з іншымі працуеш так, як хацеў бы, каб працавалі з тваім, тады, здаецца, штосьці атрымліваецца. Можна, таму і наш сын выбраў настаўніцкую прафесію — ён скончыў аспірантуру, працуе выкладчыкам у медыцынскім універсітэце, займаецца генетыкай, біяхіміяй... Клас мяне лечыць, нават, калі я хворая. Сэрца трэба аддаваць дзецям, не думаючы, колькі і за што табе плацяць. Мне хочацца, каб усе мае калегі атрымлівалі такое ж задавальненне ад працы, якое атрымліваю я.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
Фота аўтара

Уладзімір Панцохоў, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах:

У мінулым годзе мяне вызвалілі ад абавязкаў старшыні Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў у сувязі з выбарам на новую пасаду. Магілёўскаму абласнаму Савету я аддаў восем гадоў і пакінуў там часцінку свайго сэрца. Запомніўся год яшчэ і тым, што нам удалося мабілізаваць органы мясцовага самакіравання на прадукцыйную працу. І як камандзе адчуць локаць, плячч і падтрымку адно аднаго. Не пакрыўлю душой, калі скажу, што мы нямала зрабілі ў гэты час.

Спадзяюся, што новы год, нягледзячы на тое, што ён 2013-ы, будзе міласэрным, добрым, што ўсе аднясуцца з разуменнем да тых складаных задач, што ставіць жыццё і кіраўнік дзяржавы. Лічу, што гэта будзе няпросты год у сэнсе фінансаў і магчымасцяў. Але разам мы сіла і пераадолеем усе цяжкасці

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 08 февраля 2013 года торгов по продаже имущества ОАО «Строймазтрест»

Предмет торгов (наименование продаваемого имущества)	Инв. № бух.	
	Насос перекачки «POMONA PO 07»	0000000043
	Насос СВН 80А	0000000055
	Насосная установка верхнего слива	0000000036
	Пожарная сигнализация КАЗС	0000000103
	Топливораздаточная колонка АДАСТ 8997.622/BLD/ET/B	0000000051
	Топливораздаточная колонка АДАСТ 8997.622/BLD/ET/B	0000000052
	Газон номер по плану Г11, Г13, Г14, Г15	0000000092
	Ель колючая номер по плану 1-3	0000000090
	Ель колючая номер по плану 4, 5	0000000091
	Кустарник пузыреплодник калинолистный номер по плану 1	0000000093
	Кустарник роза собачья (10 шт.) номер по плану К2	0000000095
	Напочвенный покров номер по плану Г12	0000000094
	Внеплощадочные сети водопровода	0000000008
	Внутриплощадочные сети водопровода	0000000006
	Воздушная линия электропередач напр. 0,4 кВт	0000000018
	Кабельные линии электропередач	0000000002
	Сети канализации	0000000005
	Автозаправочная станция (включая здание и оборудование)	0000000001
	Ограждение стоянки автотехники	0000000014
Очистные сооружения замасоченных стоков	0000000007	
Подъездная дорога асфальтобетонная	0000000010	
Подъездные железнодорожные пути	0000000009	
Резервуар для хранения нефтепродуктов (22 шт.)	0000000067, 0000000068, 0000000069, 0000000058, 0000000070, 0000000071, 0000000072, 0000000073, 0000000074, 0000000075, 0000000076, 0000000059, 0000000077, 0000000078, 0000000079, 0000000060, 0000000061, 0000000062, 0000000063, 0000000064, 0000000065, 0000000066	
Эстакада с лестницей каркасно-панельная	0000000038	
Эстакада сливная (из 3 штук)	0000000004	
Сведения о земельном участке	Кадастровый номер 500000000002000307	
Местонахождение продаваемого имущества	г. Минск, ул. Промышленная, 2	
Сведения о продавце	ОАО «Строймазтрест», ул. Трудовая, 1а, комната 24, 220021, г. Минск	
Сведения об организаторе торгов	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск	
Начальная цена предмета торгов (без НДС)	10 437 648 000 белорусских рублей	
Сумма задатка	1 000 000 000 белорусских рублей	

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Строймазтрест», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, а также предоставившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного поручения о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Наивысшая цена фиксируется в протоколе о результатах аукциона и не включает НДС. Оплата стоимости приобретенного имущества производится победителем торгов (покупателем) с учетом НДС в течение срока, указанного в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается сторонами в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Торги состоятся **08 февраля 2013 года в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с **09.01.2013 по 06.02.2013 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Документы, поступившие по истечении указанного срока, не рассматриваются.

Телефоны для справок:

(017) 327 48 36 (УП «Минский городской центр недвижимости»), **(044) 756 57 81** (ОАО «Строймазтрест»).

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» 12 февраля 2013 г. проводит открытый аукцион № 01-Сф-13 по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены).

Предмет аукциона: право частной собственности на земельный участок.

Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

На торги выставляются 9 земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирных (блокированных) жилых домов в г. Минске:

№ п/п	Месторасположение земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га	Начальная цена, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	Расходы на подготовку документации для проведения аукциона, бел. руб.
1	2	3	4	5	6	7
1.	пер. 1-й Артема, 17 (Заводской район)	500000000002007983	0,0590	460 123 300	50 000 000	4 927 614
2.	ул. Фучика, 7 (Заводской район)	500000000002007565	0,0574	423 290 560	42 000 000	2 134 249
3.	ул. Таежная, 45 (Партизанский район)	500000000001033858	0,0512	378 234 880	40 000 000	5 148 923
4.	пер. 1-й Зубачева, 12 (Октябрьский район)	500000000004004874	0,0511	416 030 650	42 000 000	4 927 614
5.	земельный участок № 1 (по генплану) в квартале улиц Папернянской – Иодковской – Проектируемой № 1, 3 (Советский район)	500000000008005469	0,0754	461 251 960	46 000 000	2 168 213
6.	земельный участок № 22 (по генплану) в квартале улиц Папернянской – Иодковской – Проектируемой № 1, 3 (Советский район)	500000000008005076	0,0736	450 240 640	45 000 000	1 864 388
7.	земельный участок № 23 (по генплану) в квартале улиц Папернянской – Иодковской – Проектируемой № 1, 3 (Советский район)	500000000008005482	0,0733	448 405 420	44 000 000	2 168 213
8.	земельный участок № 27 (по генплану) в квартале улиц Папернянской – Иодковской – Проектируемой № 1, 3 (Советский район)	500000000008005372	0,0700	428 218 000	42 000 000	1 864 388
9.	земельный участок № 32 (по генплану) в квартале улиц Папернянской – Иодковской – Проектируемой № 1, 3 (Советский район)	500000000008005371	0,0638	390 290 120	39 000 000	1 864 388

Сведения о наличии инженерных коммуникаций на указанных земельных участках содержатся в составе землеустроительной документации.

Земельные участки, расположенные в квартале улиц Папернянской – Иодковской – Проектируемой № 1, 3 находятся в водоохранной зоне водных объектов г. Минска, имеют пониженный рельеф местности, высокий уровень залегания грунтовых вод, представлены торфяными почвами. Инженерно-геологические условия территории ограничено благоприятные для строительства на естественном основании. Осложняющими факторами являются условия поверхностного стока, во влажные периоды года возможно застаивание атмосферных и талых вод в понижениях микрорельефа.

Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выдаваемыми эксплуатирующими и согласующими организациями.

Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:

внесение платы за земельные участки; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;

осуществление государственной регистрации прав на земельный участок в РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся;

получение победителями аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома;

занятие земельных участков (осуществление строительно-монтажных работ) осуществить не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство многоквартирного (блокированного) жилого дома.

Аукцион состоится 12 февраля 2013 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционов).

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток (задатки) **не позднее 6 февраля 2013 г.** в размере, указанном в графе 6 (в случае участия в торгах в отношении нескольких земельных участков – задаток вносится для каждого из предметов аукциона), перечисляемый на расчетный счет № 3641000000016 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка – 795, УНП – 100690830, назначение платежа – 04901, получатель – финансовое управление Мингорисполкома (задатки вносятся в белорусских рублях в суммах согласно настоящему извещению);

представить в УП «Минский городской центр недвижимости» следующие документы:

заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка, с отметкой банка;

подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, в соответствии с которым победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, обязан возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные

с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;

дополнительно представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе гражданин Республики Беларусь предъявляет паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. № 6 с 10 января 2013 г. по 6 февраля 2013 г. включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам до 16.45).

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан:

внести плату за земельный участок (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения);

возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре;

возместить Минскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;

выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Минский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного (блокированного) жилого дома, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся.

Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. По заявлению победителя аукциона Минским горисполкомом предоставляется рассрочка внесения платы за земельный участок. Указанное заявление подается победителем аукциона в Минский горисполком не позднее одного рабочего дня после утверждения протокола о результатах аукциона.

Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактный телефон: + 375 (17) 226 16 72, официальный сайт организатора торгов www.mgcn.by.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ЗАСТРОЙЩИКА ОТ 05.01.2013

Сведения о застройщике: Совместное общество с ограниченной ответственностью «Лада ОМС-Инжиниринг» (ООО «Лада ОМС-Инжиниринг»). ООО «Лада ОМС-Инжиниринг» является универсальным правопреемником СП «Лада ОМС-Холдинг» ЗАО.

Местонахождение: г. Минск, ул. Грушевская, 91, пом. 2Н, комн. 3а.
Режим работы: рабочие дни с понедельника по пятницу с 8.30 до 19.00, суббота с 09.00 до 15.00; выходной день – воскресенье.

Данные о государственной регистрации: зарегистрировано Минским горисполкомом в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191118730.

Сведения о проектах жилых домов, введенных в эксплуатацию за последние 5 лет:

- 9-этажный 5-секционный 175-квартирный жилой дом № 91 на ул. Грушевской в г. Минск;
- 15-17-этажный односекционный 82-квартирный жилой дом № 15 на ул. Маяковского в г. Минске со встроенно-пристроенными помещениями подземного гаража-стоянки, магазина и аптеки;
- 7-этажный 5-секционный 135-квартирный жилой дом № 3 на ул. Щорса;
- 15-этажный односекционный 89-квартирный жилой дом № 8 на 3-й ул. Щорса.

Цель проекта – строительство объекта «Комплекс многоэтажных жилых домов с объектами общественного назначения на территории в границах ул. Маяковского, ул. Оранжевой, ул. Луговой, пер. Полевой со сносом существующей усадебной жилой застройки в границах ул. Маяковского, ул. Аранской, ул. Денисовской, р. Свислочь и выделением 1-ой очереди многоэтажного жилого дом со встроенно-пристроенными объектами административно-общественного назначения. Жилой дом № 5 по генплану» (1-й пусковой этап) с привлечением денежных средств граждан и юридических лиц путем заключения договоров создания объектов долевого строительства.

Сведения о сроках реализации:
Начало строительства – май 2011 г.
Ввод объекта в эксплуатацию – июль 2013 г.
У Застройщика имеются:
- решение Мингорисполкома о разрешении строительства от 24.03.2011 № 731;

- проектно-сметная документация, прошедшая в установленном порядке государственную экспертизу в РУП «Главгосстройэкспертиза» (заключение от 04.10.2010 № 1085-15/10).

Местонахождение строящегося объекта: г. Минск, территория в границах ул. Маяковского, ул. Оранжевой, ул. Луговой, пер. Полевой.

Количество предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства.

По жилому дому:
- 1-комнатные – 5 шт.
- 2-комнатные – 10 шт.
- 3-комнатные – 10 шт.

Цена одного квадратного метра общей площади жилых помещений (без отделки) составляет:

- 1-комнатные квартиры – 1380 долларов США в эквиваленте в белорусских рублях по курсу НБ РБ на день оплаты;
- 2-комнатные квартиры – 1320 долларов США в эквиваленте в белорусских рублях по курсу НБ РБ на день оплаты;
- 3-комнатные квартиры – 1300 долларов США в эквиваленте в белорусских рублях по курсу НБ РБ на день оплаты.

Платежи по договору создания объекта долевого строительства осуществляются с пересчетом долларового эквивалента в белорусские рубли по курсу, установленному Национальным банком Республики Беларусь в день оплаты.

Данные о правах застройщика на земельный участок: земельный участок предоставлен застройщику решением Мингорисполкома от 24.03.2011 № 731 площадью 0,3737 га.

Элементы благоустройства: создаются площадки для отдыха, детская площадка, газоны, озеленение; покрытие проездов к дому – двухслойный асфальтобетон, тротуаров – мелкоразмерная плитка, дорожек и площадок – щебень и плитка.

Предполагаемый срок ввода дома в эксплуатацию – июль 2013 г.
Сведения о договорах строительного подряда: договор подряда с ООО «Гранитстройинвест» от 28.03.2011 № 28-03/1.

Условия ознакомления с информацией по проекту:
тел.: 8-017-220-40-43, VELCOM 8-029-699-40-93, 8-029-699-40-32, 8-029-545-10-32; на сайте <http://www.lada-park.by/> либо по адресу: г. Минск, ул. Грушевская, 91, пом. 2Н, комн. 3а.

ШВАБСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

Логойского района Минской области 04 февраля 2013 года в 14.00 проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ п/п	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь, га	Расходы по подготовке документов	Начальная цена (рублей)	Задаток (рублей)
1	д. Погребиче, ул. Набережная, 79, 623287607101000086	0,1385	4 518 992	6 925 000	1 385 000
2	д. Погребиче, ул. Набережная, 84, 623287607101000090	0,1865	4 518 992	9 325 000	1 865 000
3	д. Логи, ул. Зеленая, 20, 623287603601000041	0,1519	3 484 664	6 076 000	1 215 200
4	д. Юрковичи, ул. Лесническая, 7А, 623287611601000092	0,1607	3 667 464	8 035 000	1 607 000
5	д. Мостице, ул. Центральная, 42, 623287606101000165	0,1528	3 667 464	8 404 000	1 680 800
6	д. Мостице, ул. Центральная, 43, 623287606101000166	0,1555	3 667 464	8 552 500	1 710 500

Задаток перечисляется на р/с № 3600619161107, ЦБУ № 611 филиала № 500, Минское управление ОАО «АСБ Беларусбанк», код 601 г. Логойска. УНП 600181592, Швабский сельский исполнительный комитет, код платежа 4901. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения о результатах аукциона внести плату за земельный участок, возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Всем желающим ознакомиться с документацией и земельными участками. **Аукцион состоится 04 февраля 2013 года в 14.00 по адресу:** Минская обл., Логойский р-н, д. Швабы, ул. Парковая, д. 26. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 14.00 29 января 2013 года.

Контактные телефоны: (8 01774) 59 1 35, 59 2 35, (8 029) 107 16 17. Наш сайт в интернете: logoysk.gov.by.

У суд Рэчыцкага раёна Гомельскай вобласці паступіла заява аб аб'яўленні памерлым **ВАРАБ'Я Фёдара Свірыдавіча**, 13.10.1940 года нараджэння, ураджэнца в. Першамайск Рэчыцкага раёна Гомельскай вобласці, які пражываў па апошнім вядомым адрасе: Гомельская вобласць, г. Рэчыца, вул. Панова, д. 11, кв. 20.

Прасьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асоб паведаміць у суд Рэчыцкага раёна на працягу 2-х месяцаў з дня публікацыі вядомага звесткі пра Вараб'я Фёдара Свірыдавіча.

Извещение о проведении 08 февраля 2013 года торгов по продаже имущества ОАО «Белметалл»

Предмет торгов (наименование, местоположение, характеристики продаваемого имущества, сведения о земельных участках)	г. Орша, ул. 1 Мая, д. 125 А.	
	Инв. № (кадастр.)	Инв. № (бухг.)
Земельный участок 3,4364 га (кадастровый номер 242400000001000930), назначение – для обслуживания производственной базы		
Здание административно-хозяйственное (здание предприятия) 638,7 кв.м		+0000151
Площадка асфальтированная	240/С-19661	+0000351
Забор железобетонный		+0000134
Сооружение специализированное энергетики (сеть электроснабжения)	240/С-31844	+0000464
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ (здание склада) 2246,9 кв.м	240/С-29660	+0000145
Сооружение специализированное энергетики (тепловая сеть)	240/С-31779	+0000586
Сооружение специализированное трубопроводного транспорта (водопроводная сеть)		+0000096
Резервуар пожарный железобетонный № 1	240/С-31780	+0000451
Резервуар пожарный железобетонный № 2		+0000452
Сооружение специализированное железнодорожного транспорта (железнодорожные пути)	240/С-31788	+0000128
Сооружение неустановленного назначения (площадка хранения кабеля) 2565,7 кв.м	240/С-31785	+0000352
Здание неустановленного назначения (здание туалета) 9,5 кв.м	240/С-31801	+0000146
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ (здание склада) 2354,3 кв.м	240/С-28726	+0000482
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ (арочный склад) 498,7 кв.м	240/С-28725	+0000046
Здание неустановленного назначения (здание проходной) 17,7 кв.м	240/С-29656	+0000414
Здание специализированное энергетики (здание трансформаторной подстанции) 43,2 кв.м	240/С-29657	+0000361
Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ (здание склада) 1039,9 кв.м	240/С-28724	+0000144
Кран козловой		+0000255
Вагон-дом		+0000065
г. Орша, ул. 1 Мая, д. 125 Б.		
Земельный участок 0,3337 га (кадастровый номер 242400000001010628), назначение – для обслуживания навеса под открытый склад, тепловой сети и склада ГСМ		
Сооружение неустановленного назначения (навес под открытый склад) 286 кв.м	240/С-31885	+0000315
г. Орша, ул. 1 Мая, д. 125 В.		
Земельный участок 0,2654 га (кадастровый номер 242400000001010700), назначение – для обслуживания здания насосной станции № 2		
Здание неустановленного назначения (здание насосной станции № 2) 13,8 кв.м	240/С-29659	+0000150
г. Орша, ул. 1 Мая, д. 125 Г.		
Земельный участок 0,0923 га (кадастровый номер 242400000001010698), назначение – для обслуживания здания насосной станции № 1		
Здание неустановленного назначения (здание насосной станции № 1) 13,8 кв.м	240/С-29658	+0000149
Начальная цена (без НДС)	2 358 500 000 белорусских рублей	
Сумма задатка	230 000 000 белорусских рублей	
Обременения	аренда	

Продавец имущества – ОАО «Белметалл», пр. Партизанский, 174, 220075, г. Минск.

Организатор торгов – УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Белметалл», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, а также предоставившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного поручения о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 08 февраля 2013 года торгов по продаже имущества ОАО «Белметалл»

Предмет торгов (наименование и состав продаваемого имущества)	г. Орша, ул. 1 Мая, д. 125 Б.	
	Инв. № (кадастр.)	Инв. № (бухг.)
Сторожка, площадь 16,9 кв. м	451/С-11478	+0000548
Склад тары, площадь 842,1 кв.м		+0000475
Мастерская	451/С-3331	+0000275
Склад		+0000473
Навес		+0000314
Склад с мастерской, площадь 228,4 кв. м	451/С-3332	+0000484
Мастерская. Гараж		+0000276
Контора с котельной, площадь 138,6 кв. м	451/С-3333	+0000236
Забор площадью 710 кв. м		+0000326
Металлические ворота		+0000104
Зеленые насаждения		+0000613
Зеленые насаждения		+0000614
Электрическая сеть		+0000661
Сведения о земельном участке	Кадастровый номер 422356300002000209, площадь 1,0927 га	
Местонахождение продаваемого имущества	Гродненская область, Дятловский район, г.п. Новоелья, ул. Железнодорожная, д. 7а	
Начальная цена	104 000 000 белорусских рублей без учета НДС	
Сумма задатка	10 000 000 белорусских рублей	
Обременения	аренда	

Продавец имущества – ОАО «Белметалл», пр. Партизанский, 174, 220075, г. Минск.

Организатор торгов – УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Белметалл», утвержденным организатором аукциона.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, а также предоставившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного поручения о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Наивысшая цена фиксируется в протоколе о результатах аукциона и не включает НДС. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа. Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Вознаграждение за организацию и проведение аукциона уплачивается победителем торгов (покупателем) помимо оплаты стоимости приобретенного имущества.

Торги состоятся **08 февраля 2013 года в 10.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с **09.01.2013 по 06.02.2013 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327 48 36 – (УП «Минский городской центр недвижимости»); (017) 344 56 02, 344 56 82 (ОАО «Белметалл»).

необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Наивысшая цена фиксируется в протоколе о результатах аукциона и не включает НДС. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа. Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Вознаграждение за организацию и проведение аукциона уплачивается победителем торгов (покупателем) помимо оплаты стоимости приобретенного имущества.

Торги состоятся **08 февраля 2013 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с **09.01.2013 по 06.02.2013 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327 48 36 – УП «Минский городской центр недвижимости»;
(017) 344 56 02, 344 56 82 (ОАО «Белметалл»).

Народны каляндар — гэта сістэма сталых ці рухомых свят, прысвяткаў, абрадаў, гульняў, звычайў, што замацаваны ў побыце і фальклоры. Гэта пераважна спалучэнне язычніцкай і хрысціянскай культуры. Ён уключае традыцыйныя арыенціры (храномімы) на сельскагаспадарчыя работы і адпачынкi ў гадавым, сезонным, месячным і іншых цыклах-рытмах. Змяшчае традыцыйныя феналагічныя, метэаралагічныя, аграрнамічныя, астранамічныя, аст-ралагічныя і іншыя каляндарныя веды, атрыманыя пераважна шматгадовым вопытам.

Студзень

- а. **Новы год**. ВКЛ перайшло на студзеньскі стыль у 1550 г. Расія — з 1700 г.
- н. **Перша, Пасная куцця**. Перадкаляндная вячэра. Які дзень, такі і год. **Тры Каралі**. Католікі праводзілі маскіраваны абрад «Тры каралі», або «Зорды».
- п. **Нараджэнне Хрыстова**. Пачатак **Каляд**. «Ой, Калядачкі, бліны-падачкі…». Калядавалі. Насілі «звязду». Паказвалі батлейку. На Каляды праводзілі ігрышчы («вадзілі казу», «жанілі Царэшку», «лялі ката», гулялі ў «Яшчурас і інш.).
- а. **Зімы пахроўчык, Маладзёны (Бабыні)**. Частавалі бабу-папарэзніцу.
- с. **Сцяпан**. «На святога Сцяпана вышэй слуга за пана». Дзень наймі батракоў, слуг.
- н. **Шчодрая куцця**. Пачатак **Шчодрага тыдня**. «Мароз, хадзі куціцю есці».
- п. **Васілле**. Новы год па праваслаўным календары. «Сею, сею, пасяваю, з Новым годам вас вітаю».
- ч. **Марк**. Калі на Марка пакласці ў зямлю на кароткі час насенне морквы, то летам яго кучэй прарасце.
- пт. **Трэцяя, Галодная, Бадапосная куцця**. Апошнія дні Каляд. «Каляда ад’язджае».
- сб. **Вадохрышчч (Кішчанне)**. «Святое Кішчанне ваду кціцля…свет ачысціла і ваду наверх пусціла». «На Вадохрышчча завярнуха — на Вялікдзень таксама».
- н. **Прывадохрышча** — заканчэнне Каляд. Пачатак **Малой Вясельніцы** (да посту).
- ч. **Аксінья**. «Аксінья дарогу перамяце, а корм падмяце», **Фядос**. «На Фядоса цёпла».
- пт. **Тацяна**. Свята студэнтаў. **Павел**. «Вее вецер — будзе вайна».
- ч. **Апанас, Гусінае свята**. Свята свойскай жывёлы. «Хавай нос у апанасаўскі мароз».

Люты

- с. **Ігнат**. «На Святога Ігната зіма багатая».
- сб. **Грамніцы, Стрэнчанне**. «Калі на Грамніцы на-п’ецца певень вадзіцы, то на Юр’я наесца вол травіцы», «Грамніца — хлеб палавіца…».
- а. **Агата**. Каровіна свята. «Хлеб і соль святой Агаты не пусціць бяды да хаты».
- с. **Аксінья Паўзіміца**. «На Аксінію мяце». **Дарота**. «Па Дароце высыхнуць хусты на плоце».
- п. **Ігнат**. «Ігнат Грамніцам рад».
- с. **Серада Папалыцовая** (пач. Вялікага посту ў католікаў).
- ч. **Трыфан**. «На Трыфана зорна — вясна позняя». **Валынці**. Свята закаханых.
- пт. **Грамніцы, Стрэнчанне**. «Зіма з летам сустрака-лася…»», «На Грамніцы палавіна зіміцы».
- п. **Агата**. Каровіна свята.
- ч. **Пятро**. «Калі на Пятра цёпла, зіма працягнецца да Вялікдня».
- сб. **Прохар**. «Ласі скідаюць рогі», «Прышоў Прохар ды Улас — скоро вясна ў нас».
- н. **Улассе**. Свята жывёлы. **Мацей**. «На Мацея дарога пацея», «На Мацея адліга — будзе мароз».
- а. **Фаціян**. Заступніца ад хвароб.

Сакавік

- сб. **Фёдар Ціран**. Заступнік ад зпадзёў.
- п. **Казімір**. «Святы Казімір дровы сякэці».
- сб. **Янка, Паўраценне**. Мядзведзь паварочваецца ў бярозе на другі бок. Наглядзі за зімоўкай пчол.
- п. **Рабы тыдзень, Вясельніца, Развіталны ты-дзень**. Тыдзень перад Маслянамі.
- п. **Рыгор**. «На Святога Рыгора ідуць ракі ў мора».
- с. **Лысяя серада**. Праталіны-залысіны. **Васіль Капальнік**. Са стрэх калае.
- ч. **Блакітны чацвер**. Тумановы дзень. **Валосы (Крывы чацвер)**. Свята жывёлы. «На Волосого бліны пьклы ці оладкі, каб булы вылы гладкі». **Аўдоцця Вяскоўка**. Гуканне вясны. «На Аўдокі голы бокі». (1.03 Новы год у мінулым, сакавіцкі каляндарны стыль).
- пт. **Масляныя Дзяды, Дзедава пятніца**. Хвядот. «На Хвядота занос — усё сена знясе».
- сб. **Дзедава субота (Бабы)**. «Дзяды не зналі бяды, а ўнукі зазналі мукі».
- н. **Масленіца**. «Гуканне вясны. «Сей пшаніцу ва ўсю руку, калі Масленіца ў маладзіку» (16.03). **Герасім Гракоўнік**. «Герасім гракоў прыгнаў». Вясенняе раўнадзенства. Даўжыня дня — 11.58, усход — 6.19, заход — 18.17.
- п. **Паласказуб**. Першы дзень Вялікага посту. Паласкалі зубы гаралкаю. Вясенняе раўнадзенства. Даўжыня дня — 12.02, усход — 6.16, заход — 18.19. **Марка**. На Марка грак вяртаецца з выparo.
- а. **Язэп**. «Святы Язэп сярод посту шлоб дае прахвос-ту». «На Язэпа пагода — год ураджайны».
- с. **Уступная серада**. Каб урадзіў лён, мылі верацёны ці калаўроты, гулялі ў карчме і перасказвалі цераз пень.
- пт. **Саракі**. Свята птушак. Прылятае 40 вярпаў. «Свя-тыя Саракі ў поле саху валаклі».
- сб. **Зборва субота**. Абрад «споведзі дзежкі».

24. н. **Зборніца (Збор)**. Пачатак збору ў поле. «А Святы Ізбор — бжыць вада з гор». **Нядзеля Пальмоа**.

25. пн. **Рыгор**. «На Рыгора зіма ідзе ў мора». **Феафан**. Калі дзень пачынаецца з туману, то варта чакаць добрага ураджко льну і канопляў. ***Дабравешчанне (Звеставанне)***. Выкарыстоўваўся як Новы год у краінах Еўропы. «І птушка глязда не кладзе». Прылёт бусла. ***Гуканне вясны***.

28. ч. **Валікі чацвер**.

30. сб. **Вялікая (Чырвоная) субота**. Аляксея Цёплы. «На Цёплага Аляксея рыба ідзе на нераст, карова на верас, а бортнік на хвою». Дзень рыбалова.

31. н. *** Вялікдзень** у католікаў. «Хрыстос уважрос!» — «Сапраўды уважрос!». (Быў Новым годам!летам най-больш у XIV ст.).

У народным календары на 2013 год прадстаўлены асноўныя святы і прысвяткі з магчы-мымі кароткімі тлумачэннямі, прыкметамі і г.д. Дні, якія адзначаюць беларусы-католікі, выдзелены курсівам. У праваслаўных яны замацаваны за старым, юліянскім календаром, што мае 13 лішніх дзён. Зорачкай /*/ пазначаны святы «рухомай» царкоўнай пасхалі. У наступным, 2014 годзе, праваслаўная і каталіцкая Пасхі (Вялікдзень) прыпадаюць на 20 красавіка.

Умоўныя абазначэнні: п — панядзелак, а — аўторак, с — серада, ч — чацвер, пт — пят-ніца, сб — субота, н — нядзеля. Даўжыня дня і моманты ўсходу і захаду падаюцца для Мінска.

1. п. **Дар’я Вясенняя**. Адбэльвалі павосты.

4. ч. **Васіль Сонечнік**. «Васіль Сонечнік ледзяшы са стрэх здымае».

5. **пт. Арына (Рына)**. «На Арыну сей капусту ў рас-сэдніках».

6. **сб. Камаедзіца**. Свята мядзведзя. **Благавеснік**. Пя-рэддзень свята.

7. н. **Благавешчанне**. «Благавешчанне без ластавак — халоднае лета». Абрад «стралы».

8. п. **Пачатак Храстовага тыдня**. Пяклі «храсты». Абрад «жаніцьбы коміна». **Благуста**. «На Благусту сей капусту».

9. а. **Матрона**. «На Матрону шчулак халостом лёд пра-бівае».

10. с. ***Серадапосце**. Выпякалі «храстцы».

14. н. **Прабужэнне хатніка**. **Мар’я**. На Мар’ю — раз-воддзі.

15. п. Пачатак **Пахвальнага тыдня**. «Дзіка качка яйцом пахваліцца». **Палікарп**. Пачатак бясхлебцы.

16. а. **Мікіта**. «Калі на Мікіту крыгаход, то няма ні клёву, ні лову рыбакам».

19. **пт. Пахвальная пятніца**. Мыццё хлебных дзежак.

20. **сб. Пахвальная субота**. Не гримелі кроснамі, каб не грывеў гrom.

21. **сб. Руф**. Руф рушыць снягі.

23. а. **Юры (Ежы). Войцах**. «Святы Вайцеху выпусціў жаўранка з меху».

24. с. **Анціп** — ахоўнік зубоў.

25. ч. **Марк**. «Дождж на Марка, дык зямля, як шкварка.

28. н. ***Вербіца**. «Вярба б’е, не я б’ю». Пуд. Калі Руф рушыць снягі, то Пуд пужае.

29. п. ***Чысты (блакітны) панядзелак**. Пачатак ***Бе-лага (Вялікага, Страснага) тыдня**. **Арына**. «На Арыну сей капусту».

30. а. ***Чысты аўторак**. «У Чысты панядзелак і аўторак не можна ў хаце трымаць чаго-небудзь нячыстага, бо на людзей і на гавяду нападуць паршы». **Зосім** — ахоўнік пчол. **Андрыянава ноч**. Варажылі на каноплях: «Святы Андрэю, каняпельні сеюю.

Май (Травень)

1. с. *** Дравяная страсць**. Мылі ўсё драўлянае. **Кузьма**. «Май Кузьма з морквінай сустракае, а Пахом — з гурком».

2. ч. ***Чысты чацвер**. У лязно. Абрад «мыцця дзежкі».

3. пт. ***Чырвоная (Велікодная) пятніца**. Сяялі гарох.

4. сб. ***Вялікая (Чырвоная) субота**. Фарбавалі яйкі. Канец Вялікага посту.

5. н. ***ВЯЛІКДЗЕНЬ**. Ляльнік. Свята Лялі — дачкі Ла-Ды.

6. п. ***Другі дзень Вялікадня**. Хадзілі валачобнікі. «Пер-шы дзень пірагі маюць, а сярэдні дзень пагуляюць, а апошні дзень выпраўляюць». **Юр’е**. Свята жывёлы. «Як дождж на Юр’я — хлеб будзе і ў дурня». Абрад «страла».

7. а. **Алісей**. «Прышоў Алісей — авёс пасей».

8. с. ***Градавая серада. Праводны, Мёртвы, тыдзень. Марк. Станіслаў**. «Сей лён на Станіслава — вырасце як лава». **Бабскія розбрыкі**. Ской жанчын і качані на зямлі дзеля урадліваасці.

9. ч. ***Вялікадне мёртвых (Наўскі чацвер)**. Наведвалі могілкі. ***Ушэсце**. Унебаўшэсце пана Езуса.

10. пт. **Ярылавіца**. Свята Ярылы.

11. сб. **Пранціш**. Які дзень, такое і лета.

12. н. ***Праводная нядзеля**. «Дзі, зіма, да Кучава, як ты нам надакучыла».

13. п. ***Радунічныя Дзяды**. **Якуб**. «На Якуба грае люба».

14. а. ***Радаўніца**. «На Радаўніцу да абеду пашуць, па абедзе плачуць, а к вечару скачуць». **Макарэй**. Абрады ля вадцы.

15. с. **Барыс**. Апякун поля і жывёлы.

19. н. ***Сёмуха, Тройца**. Свята зялёныя. **Антоній**. «На Святы Антоній сей авёс для коней, а як удасца, дык і пра-дасца».

21. а. **Іван Веснавы**. Апякун земляроба. «На Івана کالا-сок, а на Пятра піражок».

22. с. **Мікола Веснавы**. Свята пастухоў. **Алёна**. «Сей лён на Алёну — вырасце па калена».

24. пт. **Макей**. «Мокра на Макея — і лета не прасушыць…»

Кірыля і Мифод.

27. п. Пачатак ***Пераплаўнага, Чарвівага, тыдня**. Не трабо садзіць, бо заядуць чэрві. **Сідары**. «Прышлі Сідары — прыйшлі і сіверы».

28. а. **Пахом**. «Святы Пахом павее цяплом». «Сей агуркі на Пахом — будзеш насіць мяхом».

29. с. ***Пераплаўная, Градавая серада. Маэдлена**. «Маэдлена зязюльну прысылае».

30. ч. ***Божае цела**.

31. пт. **Шэсць дзеу**. «Лён сей позні на Шэсць дзеў». **Каняпелька Матруна**. «Каняпелька Матруна ў зямлю мах-нула». **Фядот**.

Беларускі народны каляндар 2013

Звязда

Удзельніцы студэнцкага фальклорнага гурта

«Страла» Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

культуры і мастацтваў.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

3. п. **Алёна, Ульяна**. Дзень ільну.

4. а. **Васіліск**. «Ад Васіліска і салавей блізка».

5. с. **Дзень Ефрасіны Полацкай**.

7. пт. ***Градабойцы (Ледавіты дзень)**. **Ян**. «Рой перад Янам — пчалар будзе панам».

13. ч. ***Ушэсце**. Дзень агляду жыта. Абрад «страла». **Ерамей. Антоній**. «Антоні, аддай коні».

14. пт. **Юстын і Харытон**. «Юстын цягне ўверх каноплі, а Харытон — лён».

21. пт. **Тодар**. «На Тодара раса — каналеў паласа».

Дзень (19-24 астранамічнага сонцастаяння. Даўжыня дня — 17.07 гадз., усход — 4.37, заход — 21.45. Поўна з 20.06.

22. **сб. *Сёмушныя «Дзяды, Духавая, Зялёная субота**.

Кірыля. На Кірылу з усае моцы зямля імкнецца да Сонца.

23. н. ***Сёмуха (Тройца, Зялёныя святы)**. Культ прод-каў і расліннасці. «Павядзём Куста пад гай зялёненых…».

Купала. У старажытнасці — Новы год/лета, прыпадала да дня сонцастаяння.

24. п. ***Русальніца. Гранны тыдзень**. Праводзіны вяс-ны. «На Граннай нядзелі Русалкі сядзелі…».

25. а. ***Конскі Вялікдзень**. Свята коней. **Анапрэй**. «Хто на Нупрэя пасее грэх, той будзе бліны леч».

26. с. ***Градабой (Серада Русаль)**. Засцерагаліся ад граду. Здабывалі агонь з ясеня. **Акуліна Грачышніца (За-дзярхівост)**.

27. ч. ***Наўская Тройца**. Памінанне. ***Абліваха**. Абліва-ліся вадою, каб пайшоў дождж.

28. пт. **Амос**. «Прышоў Амос — цягне ўгору авёс»

29. **сб. Пятрок**. «Да Пятра зязюльцы кукаваці». «Пры-шоў Пятрок — апаў лісток, прыйдзе Ілля — ападуць і дуба».

30. н. ***Русальчыны розыгры**. Засцерагаліся русалак. *Данат*. «Святы Данат косіі тончы, сяно косіць».

Ліпень

4. ч. ***Дзвятнік**. Перавод унятаў у праваслаўе.

5. пт. ***Дзевятуха**. Свята ад навалыніцы. За тыдзень да Пятра садзілі рэпу на Смаленшчыне.

6. **сб. Купалле**. Свята Сонца і кахання.

7. н. **Іван Купала**. «Учора быў Купала, а сёння Іван».

10. с. **Самсон Сенагной. Сем братоў**. «На Самсона

дождж — сем тыдняў то ж». «Сем братоў варажоць, колькі тыдняў пагоды».

11. ч. ***Дзясятнік**. «Дзясятнік гнаі возіць». Канец Пятроўі.

12. пт. ***Дзясятка**. «Жыта паспявае». Пятро. Свята закан-чэння Купалля. «Да Пятра дзеўка хітра, а на Пятры — хоць твар ёй падатры».

13. с. **Паўятрыю**. Дзень талакі. **Сымон**.

14. н. **Кузьма і Дзям’ян**. Свята кавалёў. «Святы Пятро жыта сплечі, св. Кузьма сярпы робіць, а св. Дзям’ян сена грабе».

17. с. **Андрэй**. «Авёс у саўцы, а на грэчцы і кашулі нямаю». «Андрэй усіх мудрэй».

18. ч. **Свята Месяца**. «Месяц гуляе».

21. н. **Казанская**. «Будзеш вазіць сена на Казанскую, то гумно да другога Казанскае не дастаіць». **Градавы дзень**. Засцерагаў ад нябесных стыхій, ад хвароб вачэй і галавы.

Пракоп. «Пракол бок прыпёк».

25. ч. **Якуб**. «На Якуба хлеба поўна губа», «Які Якуб да паўдня, такая да снежня зіма».

26. пт. **Гаўрылей**. Засцерагаліся, каб град не пабіў ка-ноплі. **Ганна**. «Свята Ганна снапы кладзе», «Калі на Ганну ранаіца халодная, то і зіма будзе ранняя і халодная».

29. п. **Афінаген**. Заціхаюць птушкі. **Серпавіца, Шыпілінка** (пятніца перад Іллёй). Дзень «засураваньня» сярпоў, падрых-тоўкі да жніва. «Шыпілінка ў кузно ідзець сярпы зубіць».

Жнівень

1. ч. **Макрыны**. «Глядзі восень па Макрыні», «Калі ў дзень Макрыны дождж, то усё лета і восень будзе мокра, а калі суха, то восень сухая».

2. пт. **Ілля**. Свята дажджоў і навалыніц. «Ілля нарабіў нілля», «Да Іллі ўсё і пад кустом сонціць, после Іллі — і на кусту не сушыць».

4. н. **Мар’я (Магдалена)**. «Магдалена — вады па калена».

6. а. **Спас. Барыс і Глеб (Барыс Палікоп)**. «На Глеба і Барыса хлеба напарыся і за раллю барыся», «Святы Барыс снапы зносіць, святыя Ганны дамоў возяць».

7. с. **Ганны**. «Святыя Ганны бабкі стаўляюць». **Макар**. «Макар наг’е ў рукаў».

9. пт. **Палікоп**. Дзень жніва. **Панцеляймон**. Лекар ад хвароб галавы. «З Панцэлея капуста пачынае ў качан заві-вацца», «Хто з Панцэлея працуе, таму не пашанцуе».

11. н. **Лаўрын**. «На Лаўрына спяшай да млына».

12. п. **Сіпа**. «Хто на Сіпу жыта пасее, у таго на хлеб надзея».

13. а. **Спасаўскі запускі**. Пярэдадзень Спасаўскага посту.

14. с. **Макавей, Першы Спас, Мядовы Спас**. Свята маку і мёду. **Спасаўка**. Пост да 28 жніўня.

15. ч. **Базыль**. «Базыль авечкам воўну дае». *Прачыс-тая, Зельная*. «Прышла Прачыста — стала поле чыста».

16. пт. **Антоні Віхравей, Рох**. «Кірмаш на паенака».

17. с. **Аўдоцця Сенагнойка**.

19. п. **Яблычны Спас**. Свята садавіны.

23. пт. **Лаўран** — свята млынара.

24. **сб. Баўтрамей**. «Святы Баўтрамей высылае буспоў па дзядзій».

27. а. **Міхей**. «Лёккі вецер у гэты дзень — будзе пагодлі-вая восень, моцны — дажджлівая і халодная».

28. с. **Прачыстая**. Свята ураджко.

29. ч. **Траці Спас**. Свята хлеба. «Па Трацім Спасе трымай рукавіцы ў запасе». ***Ян Сценцель***. «Ян на лета прышоў і ўжо восень знайшоў», «А Ян Сценцель руней сцеліць» .

30. пт. **Мі**

ХАТНЯЕ ВЫЖАВАННЕ

Глазковы з Магілёва ў 2012 годзе перамаглі ў рэспубліканскім конкурсе і сталі «Сям'ёй года»

Яны жывуць разам — пяць дзяцей (ад 4-х да 15 гадоў), бацькі, бабуля і... дзве маленькія сабакі. У звычайнай трохпакаёвай кватэры знаходзіцца месца для ўсіх. Хаця падаецца, што адасобленасць — гэта ўвогуле не ўласціва для Глазковых: дзеці і дарослыя нязменна збіраюцца ў адным пакоі, гутараць і адчуваюць сябе добра не паасобку, а ў вялікай кампаніі.

Увогуле, гэта настаўніцкая сям'я. Бабуля Яўгенія Дзмітрыеўна Дубіцкая — дырэктар сярэдняй школы № 34 горада Магілёва, яе

зьяць Мікалай Віктаравіч Глазкоў кіруе школай № 43, а яго жонка Таццяна Рыгораўна працуе настаўніцай матэматыкі і працоўнага навучання.

Старэйшы сын Жэня цяпер вучыцца ў сталіцы, але дзяцей у сям'і па-ранейшаму пяць: да іх далучылася 15-гадовая Даша, якая засталася без апекі ўласных бацькоў. Цяпер у яе ёсць сястрычкі-сяброўкі: 14-гадовая Вольга, 11-гадовая Вера і 10-гадовая Ульяна. Усе прыгажуні і разумніцы! Самы маленькі — абаяльны Яраслаў.

ДЭМАКРАТЫЯ Ў МЕЖАХ КАРЫСНАГА

— У нас — дэмакратыя, а не ланцугі, — упэўнена кажа маці Таццяна Рыгораўна.

Дэмакратыя Глазковых складаецца з некалькіх частак. Мікалай Віктаравіч як галава сям'і прытрымліваецца строгіх правілаў. Ён родам з моцнай вясковай сям'і, са сваімі жыццёвымі прынцыпамі.

— Адносіны ў сям'і будуцца на аснове павагі і... пастаўленых задач, — лічыць тата Глазкоў. — У кожнага — свае задачы. Для дзяўчынак гэта пакуль што добрая вучоба, а для Яраслава — дзіцячы садок і алфавіт. Так што ў нас дэмакратыя, але ў межах карыснага.

— Мужчыны заўсёды за парадка, — гаворыць яго жонка. — А я — маці, пшчотная і мякенькая.

Муж і жонка Глазковы згодны з тым, што дзіця павінна адчуваць, як яго любяць.

— Усё лепшае — для дзяцей, — працягвае Таццяна Рыгораўна. — Але разам з тым, і разуменне таго, што трэба дзяліцца. У нашай сям'і ёсць праблема апошняга кавалка: калі на талерцы застаўся торцік альбо цукерка, ніхто ніколі не возьме. Спачатку абмяркуюць: хто больш хоча, каму больш патрэбна.

— Дэмакратыя ў сям'і — гэта свабода выказаць сваё меркаванне, — тлумачаць бацькі (дзеці чуюць гэта і, згаджаючыся, качаюць галовамі). — Усе могуць адкрыта сказаць, што думаюць. Для нас важны дыялог.

БАЦЬКОЎСКИ ПРЫКЛАД

— Выхаванне павінна будавацца на ўласным прыкладзе, — такую важную выснову робіць бабуля і школьны дырэктар Яўгенія Дзмітрыеўна. Так у іх сям'і павялося з даўніх часоў. Яе маці, прабабуля цяперашніх дзяцей Глазковых, таксама была настаўніцай. Сям'я жыла ў прыватным доме, дзе была вялікая хатняя гаспадарка.

— Дзеці і дарослыя рабілі ўсё разам: мы вучыліся ў бацькоў і дапамагалі ім, а потым вучылі сваіх дзяцей, — узгадвае Яўгенія Дзмітрыеўна. — І яшчэ важны складнік выхавання ў нашай сям'і — абавязковая адукацыя.

Яўгенія Дзмітрыеўна прыводзіць красамоўны прыклад з ківі. Ніхто не ведаў калісьці, што гэта за шурпатае дзіва з'явілася ў продажы, але расмакавалі і цяпер не лічаць за экзотыку.

— Так і падлеткам важна паспрабаваць розныя віды дзейнасці. Нашы дзяўчынкі, як калісьці іх прабабуля, вяжуць і вышываюць. Я сама захаплялася разьбой па дрэве. Вера піша вершы, Вольга — спартсменка.

Глазковы-малодшыя будуць планы на перспектыву. Даша хоча стаць стылістам. Вера думала пра ветэрынарыю, але цяпер ёй больш цікавая экалогія. Вольга хоча звязаць сваё жыццё з гісторыяй. Аднак больш за ўсіх здзівіла Ульяна: у свае 10 гадоў яна упэўнена, што стане супрацоўнікам ДАІ, каб сачыць за парадкам на дарогах і штрафаваць парушальнікаў. Вось так!

ДЗЕ МАЕ ДЖЫНСЫ?

Гэта жаночая частка сямейнага жыцця. Дзяўчынкі адгукаюцца на просьбу маці без прэрэчанняў. Дочкі нават спрабавалі скласці графік хатняй працы, прышпільвалі яго на халадзільнік для нагляднасці. Аднак цяпер і без дакументавання ўсе ведаюць і выконваюць свае хатнія абавязкі.

Даша падмятае падлогу і выцірае пыл, у тым ліку і на камп'ютары. Вольга выбрала мыццё посуду: маўляў, калі не я, то хто? Вера, не паверыце, любіць абіраць бульбу і лічыць гэта не працай, а забавай. А таксама гатуе ежу: ёй толькі 11

гадоў, але дзяўчынкі ўжо добра спраўляюцца з пельменямі, блінчыкамі і чабурэкамі. Ульяна таксама не супраць гатавання ежы, але яна часцей за ўсё гуляе з сабакамі і даглядае Яраслава.

— А маці — дырыжор у нашай кампаніі, — смяюцца Глазковы.

— Шчасце мець такіх дачок! — прызнаецца Таццяна Рыгораўна.

Ніякага сакрэту, як прывучыць дзяцей да парадку, у Глазковых няма. У кожнай дзяўчынкі — свае паліцы ў шафе для кніг і адзення. Звычайна там усё роўнянька складзена, але ўсё ж часам даводзіцца рабіць заўвагі, а таксама прымушаць уладальніка шукаць «згубленыя» джынсы.

— Мы, натуральна, усе жывыя людзі, — заўважае Таццяна Рыгораўна. — Але на пытанне «Хто бачыў мае джынсы?» я адказваю, што кожны павінен класіць свае рэчы там, дзе ім месца.

ХОЧАШ НОВЫ ТЭЛЕФОН? ЗАРАБІ!

Жыццё ёсць жыццё, і ніхто не ідэальны (дзякуй Богу!): як і ўсім бацькам, Глазковым-старэйшым даводзіцца рабіць дзецям заўвагі. Ёсць некалькі табу: натуральна, ніякага фізічнага пакарання — тут усе законапаслухмяныя і культурныя людзі. Гуляць можна толькі пасля выканання хатніх заданняў. Увечары да 20 гадзін усе павінны быць дома.

— Мы маем кватэру, аўтамабіль, камп'ютар, бытавую тэхніку, — пералічвае Таццяна Рыгораўна. — Калі некаму хочацца новы тэлефон, а грошай няма — кажам, што трэба пачакаць. Калі размова ідзе пра рэч, якую мы зараз не можам сабе дазволіць, то раім збіраць грошы альбо пайсці папрацаваць.

Прынамсі, дзве дачкі Глазковых так і зрабілі: улетку дапамагалі на мясцовым рынку, і ўрэшце модныя джынсы дзяўчаты набылі за ўласныя сродкі.

— У кожнай дзяўчынкі — свой характар: адной патрэбна толькі асаблівае адзенне, а іншая задаволена тым, што дасталася ў спадчыну ад старэйшых сясцёр, — каментуе Таццяна Рыгораўна. — Кампраміс заўсёды можна знайсці. Ва ўсякім разе, грашова-рэчавых канфліктаў у нас не было.

— Мы даём нейкія грошы дзецям, — кажа бацька. — Не штодня, таму што яны харчуюцца ў школе. Але дорым нейкія сумы на святы. Аднак заўсёды нагадваем: жыць трэба па сродках.

ЛЮБІЦЕ! І ВЕРЦЕ Ў ЦУДЫ

У час зімовых канікулаў дзяўчынкі аддаюць перавагу катанню на каньках. Снежныя горкі і прагулкі на свежым паветры таксама на карысць. Новы год — любімае свята дзяцей, ад якога чакаюць выканання жаданняў.

— Жадаю ўсім цудаў! — гаворыць Мікалай Віктаравіч. — Каб усе былі здаровыя, і мары спраўдзіліся! Любіце сваю сям'ю, сябе і сваіх дзяцей!

— Наша ўжо спраўдзілася: мы хацелі стаць «Сям'ёй года» — так і атрымалася, — падхоплівае Таццяна Рыгораўна. — А ў 2013 годзе вельмі чакаем пераезду ў новую кватэру, дзе будзе больш прасторна і ўтульна нам усім. А ўсім людзям жадаю каханья, цеплыні, дабрыві і стабільнасці! Няхай у вашым доме гучаць радасныя дзіцячыя галасы, свеціцца ад шчасця твары малых!

Ілона ІВАНОВА.

Святлана ШАЎЧЭНКА, дырэктар навукова-даследчага інстытута працы і сацыяльнай абароны Беларусі:

— Д ля мяне ў мінулым годзе вельмі значным стала тое, што сярод моладзі, якая

працуе ў нашым НДІ, я ўбачыла маладых навукоўцаў, адказных, талковых, якія хочуць стаць прафесіяналамі.

Яны, нягледзячы на сціплы ўзровень аплаты працы ў навуцы сёння, самааддана выконваюць складаныя навуковыя даследаванні, што маюць высокую практычную значнасць у нашым грамадстве. І мне б вельмі не хацелася іх страціць у 2013 годзе. А яшчэ сёлета хацела б пачуць: «Мама, ты хутка станеш бабуляй!».

Агульны дом

СЯМ'Я — У ПАДАРУНАК

Пра якія падарункі на Раство мараць нашы дзеці? Самыя розныя. Цяпер яны замаўляюць часцей за ўсё нешта з найноўшай тэхнікі, малыя, як і раней, чакаюць цацкі. А дзеці, у якіх няма сям'і, больш за ўсё на свеце хочуць тату і маму. Шасцёра такіх дзяцей атрымалі самы вялікі ў сваім жыцці падарунак — сям'ю.

Шасцёра выхаванцаў дзіцячых дамоў і прытулку: Соня, Маша, Віка, Ваня, Жэня і Саша — сталі сынамі і дочкамі Таццяны і Сяргея Хамутовых. У Кобрыне адкрылі дом сямейнага тыпу. Новы двухпавярховы катэдж узведзены па суседстве з Кобрынскай дзіцячай вёскай. У доме восем дзіцячых пакояў. Побач — прасторны двор, ёсць гаспадарчае памяшканне, месца для невялікага агарода.

Дзецям ад чатырох да дзевяці гадоў. Яны вельмі даверлівыя і адкрытыя цягнуцца да дарослых. І відаць, якую доўгую і, мабыць, нялёгкую дарогу давядзецца пераадолець бацькам, каб адагрэць іх душы, загартаваць характары.

У іх, Таццяны і Сяргея, павінна ўсё атрымацца. Яны поўныя рашу-

часці, хоць і былі трохі разгубленыя на ўрачыстым адкрыцці ад мноства людзей, ад павышанай увагі. Але нібы свяціліся знутры. Ім даверылі стаць бацькамі дзяцей, якія ад нараджэння недаатрымалі любові і дабрыві. Хамутовы — маладыя людзі, ім няма трыццаці гадоў. Але рашэнне прымалі павольна, асэнсаваўшы ўсе «за» і «супраць», наколькі гэта можна асэнсаваць загодзя. Таццяна, выпускніца Баранавіцкага ўніверсітэта, працавала ў школах раёна, апошні час — сацыяльным педагогам. Сяргей мае вышэйшую тэхнічную адукацыю, працуе на адным з прадпрыемстваў Кобрына. Праўда, яму таксама выдзелілі паўстаўкі выхавальніка. Бо адной маці з такой сям'ёй і з такім домам справіцца будзе цяжка.

Усё ў іх яшчэ наперадзе: і радасці, і цяжкасці. Але гэта будзе іх сямейныя набыткі і праблемы. Цяпер яны — адна сям'я. З часам тут з'явіцца яшчэ дзве дзяцей. Пакуль жа малыя з задавальненнем паказвалі свае пакоі, цацкі, кніжкі. Калі толькі паспелі асвоіцца?

Кіраўнік Кобрынскага ўпраўлення капітальнага будаўніцтва Мікалай Кожух зрабіў цікавае назіранне, пра што паведаміў усім прысутным пад-

час адкрыцця. Ён напярэдадні дапазна затрымаўся ў гэтым доме. Як заўсёды бывае перад адкрыццём, будаўнікі наносілі нейкія апошнія штрыхі. Шчыравала і Таццяна: там трэба падправіць, там падпрасаваць. А муж дапамагаў. Мікалай Васільевіч назіраў, як дзеці кідаліся ім дапамагаць: «Мама, можна — я? Тата, можна — я?». Перашкаджалі, вядома. Але ж яны лічылі, што дапамагаюць, як у сапраўднай сям'і. І так гэтая карцінка расчуліла сталага мужчыну, што нават жонка дома заўважыла яго ўзнёслы настрой і асабліваю адухоўленасць.

Назаўтра Мікалай Кожух параіўся з калегамі, і супрацоўнікі ўпраўлення вырашылі ўзяць шэфства над гэтым домам. Скажам, сшыткі, ручкі набыць да навучальнага года альбо нейкі дробны ремонт правесці ў доме. Усе згадзіліся.

Дом вялікі. Яго пабудавалі на спонсарскія грошы ў рамках акцыі «Нашы дзеці». Пра гэта нагадаў старшыня Брэсцкага аблвыканкама Канстанцін Сумар падчас адкрыцця дома. Губернатар падкрэсліў, што на Брэстчыне

Фота Валерыя КАРАЛЯ.

пабудаваны 24 такія дамы, адкрылі 25-ы, на чарзе — яшчэ адзін. А налета адсвяткуюць наваселле падобных устаноў у Брэсце, Пінску і Століне. Зноў дзеці атрымаюць сям'і ў падарунак.

А гэтай новай вялікай сям'і ўсе пажадалі шчасця. Цяпер гэта самае важнае для іх.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Кобрын

ВУЖАКОЎЦЫ — ЛЮДЗІ ШЧОДРЫЯ!

Як святкуюць год Змяі і Каляды ў беларускай вёсцы Ужанка

НАШЫ продкі шанавалі і аберагалі гэтую істоту. Як сведчаць паданні, раней людзі трымалі вужа ў хаце пад печкай. І калі наступаў час палуднаваць (а ў вялікіх сем'ях дзяцей кармілі асобна ад дарослых, пасадзіўшы іх на падлозе вакол вялікай міскі са страваю), вуж выплаўзаў з-пад прыпечка і месціўся побач з імі. Бывала, што тыя яго адганялі, білі лыжкай па галаве, але жывёліна не крыўдзілася. Для вужакі пакідалі ненакрытыя глечык малака, каб той мог падсілкавацца ў любы час. Не супраць былі гаспадары, каб істота жыла ў хляве і нават смактала ў каровы малако. Рагуля прывыкала да «суседа» і пачынала трывожыцца ў яго адсутнасць. Вуж, як лічылі нашы прашчурцы, ахоўваў дом і гаспадарку, знішчаў дробных грызуноў, адводзіў няшчасце ад сям'і. Калі летнім днём ён выплаўзаў за вароты «прагуляцца» і доўга не вяртаўся, то гаспадары вельмі хваляваліся, думалі, што, можа, незнарок пакрыўдзілі паўзуна. Як сведчыць паданне, ў Мядзельскім раёне вуж пакінуў падворак, а праз нейкі час сярод яснага дня на небе з'явіліся хмары і бліскавіца спаліла хату. Цікава, што ў казачных сюжэтах вуж практычна адсутнічае. Магчыма, існавала нейкая забарона на прыніжэнне яго вобразу, у адрозненне ад ваўка, мядзведзя, лісіцы ды іншых звяроў. У Беларусі знайшлася толькі адна вёска, якая сваім паходжаннем удзячная гэтай добрай істоце...

АД ПРАДЗЕДАЎ І ПРАБАБУЛЬ

Ужанка знаходзіцца ў Нясвіжскім раёне, непадалёку ад пасёлка Гарадзея. У кнізе «Памяць. Нясвіжскі раён» гаворыцца, што вёска вядомая з XVI стагоддзя. У 1560 годзе князю Мікалаю Радзівілу зроблена даніна на дзве валокі зямлі на Ужанцы. У 1564-м князь перадаў вёску ў Навагрудскім ваяводстве Вялікага Княства Літоўскага (18 валок зямлі) ва ўладанне іезуітаў. У 1853 г., паводле «Вандровак» Уладзіслава Сыракомлі, ва Ужанцы меўся касцёл, які, на жаль, не захаваўся.

У 1870 годзе існавала дзве Ужанкі: Вялікая і Малая, а ў 1966 годзе яны аб'ядналіся ў адну вёску. Сёння Ужанка — гэта даволі вялікі населены пункт, дзе налічваецца больш за 130 гаспадарак і пражывае 328 чалавек.

Якім было паселішча ў мінулым, звестак няма. Скупыя факты можна пачарпнуць, бадай, толькі ў архіўных матэрыялах. Але ёсць і іншыя крыніцы — успаміны старажытлаў, якіх сёння ўжо няма ў жывых. Яны падзяліліся сваімі ўражаннямі, а таксама тым, што чулі ад сваіх бацькоў, дзядоў і прадзедаў, з мясцовым бібліятэкарам Людмілай Гуленкай, а Людміла Казіміраўна гэтыя звесткі старанна занатавала.

— Мясцовы жыхар Сямён Байтрэль, 1898 года нараджэння, пражыў 102 гады. Менавіта ён і раскажаў мне, што назва вёскі паходзіць ад слова «вуж». Калісьці тут была парослая хмызняком зямля ў аб'ёме балот. У хмызняку вялося шмат вужоў. У тыя часы тэрыторыю засялялі прыезджыя людзі. І калі яны сталі апрацоўваць зямлю, будавацца, то задумаліся: як наваць вёску. Хтосьці прапанаваў: няхай будзе Ужанка, — распавяла Людміла Казіміраўна. — Выгляд хат быў непрывабны: без падлогі, нізкая столь. Шляхецкія адрозніваліся толькі прызбамі. У той час у вёсцы жыў небагаты пан Ігнась Бародзіч са сваёй жонкай Эляй. У адрозненне ад іншых, жорсткіх памешчыкаў, ён быў някепскі. Жонка Ігнася была высокая, надзвычай прыгожая жанчына. Іх сядзіба знаходзілася каля касцёла і выглядала вельмі дагледжанай: мноства кветак, цудоўны сад, у загоне гуляла «паўліна» — жар-птушка. Пан трымаў яе для прыгажосці і не дазваляў блізка падыходзіць. У святы, калі людзі ішлі да касцёла, пані Эля ўсцілала дарожку кветкамі.

Капліца Маці Божай Вострабрамскай будавалася як пахавальная, пра што сведчыць склеп,

Капліца Божай Маці Вострабрамскай.

на якім дата пахавання датуецца яшчэ 1814 годам. У савецкія часы капліцу прыстасавалі пад склад угнаенняў. Але ў 90-я гады мінулага стагоддзя яе рэканструявалі і асвяцілі ў гонар абраза Маці Божай Вострабрамскай. Зараз тут зноў праходзяць службы, прыязджае ксёндз, адпраўляе імшу, спавядае вернікаў.

Уцалела і стайня з чырвонай цэглы, пабудаваная ў канцы XIX — пачатку XX стагоддзя. Кажуць, пан быў добры гаспадар, меў 300 гектараў зямлі і 60 гектараў лесу, які да сённяшняга часу называецца Бародзічаў. У тэрмін плаціў грошы работнікам — па два злотыя кожнаму ў канцы працоўнага дня, а пані Эля налівала яшчэ і па кілішку гарэлкі. А калі бачыла, што ў кагосьці няма добрага адзення, то давала адрэзы тканіны. На работу людзей забіраў панскі эканом. Касцоў ён звычайна раздзяляў на дзве групы па 10 чалавек: пакуль адны косяць, другія адпачываюць. Згадвалі старажылы і такі выпадак. Адночы чалавек, які пасвіў панскіх кароў, заснуў, і жывёліны зайшлі ў агарод селяніна. Гаспадар пайшоў да пана скардзіцца, і той папрасіў яго прабачэння. Закон у тутэйшых мясцінах быў адзіны для ўсіх: багатых і бедных.

НЕ СХАВАЕШСЯ НІДЗЕ!

У тыя далёкія часы мясцовы люд не толькі шмат працаваў, але і ўмеў адпачываць. Вольны час надарваўся зімой, калі былі завершаны работы

ў полі. Дзяўчаты збіраліся на вярочкі ў адной хаце, пралі кудзелю, ткалі. Зімой, на Уласа, ладзілі розныя гульні, спявалі, танцавалі, каталіся на конях, адзначалі Каляды.

— А якія сённяшнія вужакоўцы? Ці працягваюць традыцыі сваіх продкаў? — пацікавілася ў загадчыцы мясцовага Дома культуры Любові Дрык.

— Карэнных насельнікаў засталася нямнога. Старыя паміраюць, іх дамы купляюць прыезджыя. Тут выдатныя мясціны для пражывання — прыгожая прырода, чыстае паветра. Ды і з працай няма праблем. Побач — Гарадзея, Нясвіж, Стоўбцы... Да Мінска таксама можна дабрацца за пару гадзін. Але магу сказаць дакладна адно: цяперашнія жыхары таксама могуць і любяць весяліцца.

Пасля сустрэчы Новага года за сямейным сталом, звычайна а дру-

Творчы дуэт: Людміла ГУЛЕНКА і Любоў ДРЫК.

гой гадзіне ночы ў Доме культуры збіраюцца і маладыя, і пажылыя, каб павіншаваць адзін аднаго, паўдзельнічаць у забаўляльнай праграме. Раней напярэдадні свята ладзілі дзіцячыя ранішнікі. Любоў Аляксееўна не можа стрымаць усмешку, калі ўзгадвае, як аднойчы завітала на ранішнік 80-гадовая бабуля і прачытала верш Дзеду Марозу, каб той даў ёй падарунак. Цяпер жа дзяцей возяць на ёлку ў пасёлак Ударны — цэнтральную сядзібу эксперыментальнай базы «Бурачнае», куды ўваходзіць і Ужанка.

У населеным пункце няма сваёй школы, але дзетак тут шмат. «Надта актыўныя, разумныя, многія праяўляюць схільнасць да творчасці, у прыватнасці, да музыкі, — радуецца Любоў Дрык. — Спадзяюся, што з цягам часу будуць у нас свае баяністы, якія раней меліся амаль ці не ў кожнай хаце, а цяпер — у дэфіцыце.

Музычную школу наведваюць дачушка і двое сыноў Любові Аляксееўны, ахвотна яны ўдзельнічаюць у мастацкай самадзейнасці. Пры Доме культуры створана вакальная група «Вужаначкі»,

дзіцячая вакальная група «Карамелькі», гурток дэкаратыўна-прыкладной творчасці, аб'яднанне «Гаспадыня». Сюды з задавальненнем прыходзяць мясцовыя жанчыны, каб пагутарыць, параіцца, падзяліцца новымі рэцэптамі. Сёлета пасля заканчэння каледжа ў Дом культуры прыйшоў малады спецыяліст Віктар Шыманскі. Мастацкі кіраўнік, рэжысёр, ён арганізаваў тут тэатр мініяцюр.

— Вужакоўцы заўсёды пры справе, любяць добра папрацаваць, а збіраюцца разам — весяліцца ад душы.

Напярэдадні Новага года ў вёсцы адбыўся справаздачны канцэрт. Толькі і чуваць паўсюль — у мясцовай краме, на аўтобусным прыпынку — што сёлетняя праграма надта цікавая, а называлася яна «Ад людзей на вёсцы не схаваешся».

— Так, не схаваешся, пра ўсё

даведаюцца..., — усміхаецца Любоў Дрык. — Мы нічога не прыдумлялі, паказвалі вясковае жыццё ў мініяцюрах, без фарбаў, так, як яно ёсць.

Мясцовыя самадзейныя артысты збіраюцца таксама павіншаваць сваіх землякоў з калядамі: будуць святочныя прадстаўленні, міні-спектаклі. Летась, Кажуць, у адной хаце не гарэла святло, і калядоўнікі не адважыліся турбаваць гаспадароў. Вельмі ж тыя пакрыўдзіліся: чаму не разбудзілі?! Сёлета ўжо паступіла шмат калядных запрашэнняў. А вужакоўцы — людзі шчодрыя, адрываюць жаданых гасцей усім, чым багатыя: хто салам, а хто і хатняя каўбаскай.

«ЗЯЛЁНЫ СЕТ» ДРЭННАМУ НЕ НАВУЧЫЦЬ

А яшчэ вясцоўцы раскавалі, што з іх вёскі выйшла шмат працавітых сумленных людзей, якіх усе шануюць і паважаюць. У прыватнасці, Ігар Семяновіч працуе на Стаўбцоўскім філіяле Мінскага матарнага завода. Нядаўна малады токар быў удастоены гонару паставіць свой подпіс пад зваротам да нашчадкаў, капсцу з якім заклалі ў фундамент будучай сучаснай вытворчасці чыгуннага ліцця.

Пры сельскай бібліятэцы на працягу 15 гадоў дзейнічае экалагічнае аб'яднанне «Зялёны свет». Яго арганізавала і вядзе Людміла Гуленка. Сёння тут займаецца чатырнаццаць дзяцей. Шмат іх прайшло праз рукі Людмілы Казіміраўны, але яна памятае ўсіх пайменна. Бацькі сённяшніх выхаванцаў разам з ёю заклалі каля бібліятэкі ўнікальны сквер для адпачынку. Тут растуць чырвоная рабіна, хвоя, піхта, маньчжурскі арэх, абляпіха, шарападобная і ніцая вярба, каштаны і нават пальма.

Мясцовыя насельнікі, дарэчы, нягледзячы на электронныя носыбіты інфармацыі, надта любяць чытаць кнігі. За год бібліятэку наведвае каля 700 карыстальнікаў, якія прачытваюць звыш 12 тысяч выданняў. Акрамя таго, Людміла Казіміраўна і сама дастаўляе кнігі па заказе на дом, — як правіла, пажылым людзям, і вельмі ганарыцца, што ў яе ёсць чытачы, якім ужо за 80 гадоў.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ. Нясвіжскі раён.

Таццяна Леммер, загадчыца крамы «Мясцо» г. Беразіно:

— У нашай сям'і летась перажыванне было: старэйшая дачка заканчвала школу, марыла пра Мінскі медыцынскі каледж. Але ж мы ведалі, што паступіць туды досыць складана. Таму рыхтаваліся да таго, што за вучобу давядзецца плаціць, прычым немалыя грошы. Прыкідвалі, як будзем выкручвацца, на чым эканоміць. А яна ўзяла і паступіла — на бюджэтнае... Гэта быў такі падарунак!..

А наогул, шчасце, што побач са мною муж, што растуць нашы дочки, што, дзякаваць Богу, жывыя-здоровыя бацькі. Яны ў мяне шчырыя працаўнікі. Жывуць непадалёк, у прыгожай вёсачцы Божына, трымаюць яшчэ кароўку, свіней, птушку... Дапамагаюць і мне, і сястры. А мы, вядома ж, стараемся дапамагаць ім. Тым, напэўна, людзі і моцныя?

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот № 1. Трактор № 227, 1999 года выпуска, гос. номер 1073БЯ, начальная стоимость – 43 000 000 рублей. Лот № 2. Трактор № 224, 1999 года выпуска, гос. номер 1074БЯ, начальная стоимость – 43 000 000 рублей. Лот № 3. Трактор № 225, 1999 года выпуска, гос. номер 1075БЯ, начальная стоимость – 41 000 000 рублей. Лот № 4. Токарный станок SN 402 инв. № 107, 1990 г.в., начальная стоимость – 32 000 000 рублей.
Собственник (владелец) имущества	ОАО «Чашникский льнозавод»
Местонахождение (адрес) имущества	ул. Луночарского, 117, г. Чашники
Информация об обременениях	Арест хозяйственным судом Витебской области
Место (адрес), дата и время проведения торгов	г. Витебск, ул. «Правды», 32 24 января 2013 года в 11.00
Справочная информация	Хозяйственный суд Витебской области 210101, г. Витебск, ул. Правды, д. 32, каб. 316 http://vitebsk.court.by/ Судебный исполнитель Коржов Алексей Игоревич, тел./факс: (80212) 49-13-47, (8-029) 366-40-10 Старший судебный исполнитель Зуев Михаил Евгеньевич, тел. (80212) 49-13-40
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) не позднее 23.01.2013 на депозитный счет хозяйственного суда Витебской области № 3642903002094 в 200 филиале ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Витебск, код 635, УНН 300007670. Минимальная величина первого шага – 5% стоимости каждого лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот № 1. Автомобиль ИЖ 27175 2008 г.в., гос. № АВ4390-2, первоначальная стоимость – 23 257 000 рублей. Лот № 2. Автомобиль ВАЗ 21310 2008 г.в., гос. № 2140 ВИ-2, первоначальная стоимость – 60 181 000 рублей. Лот № 3. Молоковоз ГАЗ 3309 2008 г.в., гос. № АВ 5790-2, первоначальная стоимость – 113 971 000 рублей. Лот № 4. Измельчитель-смеситель раздатчик (кормораздатчик ИСКР-12Г «Хозяин»), первоначальная стоимость – 191 396 000 рублей. Лот № 5. Плуг оборотный ППО-5-40, 2005 г.в., первоначальная стоимость – 50 347 000 рублей. Лот № 6. Молокоохладитель УМ-4/2 2008 г.в., первоначальная стоимость – 121 382 000 рублей. Лот № 7. Молокоохладитель УМ-4/2 2008 г.в., первоначальная стоимость – 121 382 000 рублей. Лот № 8. Емкость аккумуляторная КЮМЖ 435М 2008 г.в., первоначальная стоимость – 6 828 000 рублей. Лот № 9. Емкость аккумуляторная КЮМЖ 435М 2008 г.в., первоначальная стоимость – 6 828 000 рублей. Лот № 10. Инъектор НК 27, инв. № 0000000029, первоначальная стоимость – 39 691 000 рублей.
Собственник (владелец) имущества	ОАО «Чашникский агросервис»
Местонахождение (адрес) имущества	ул. Ленинская 137, г. Чашники
Информация об обременениях	Арест хозяйственным судом Витебской области
Место (адрес), дата и время проведения торгов	г. Витебск, ул. «Правды», 32 29 января 2013 года в 11.00
Справочная информация	Хозяйственный суд Витебской области 210101, г. Витебск, ул. «Правды», д. 32, каб. 316 http://vitebsk.court.by/ Судебный исполнитель Коржов Алексей Игоревич, тел./факс: (80212) 49-13-47, (8-029) 366-40-10 Старший судебный исполнитель Зуев Михаил Евгеньевич, тел. (80212) 49-13-40
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) не позднее 28.01.2013 на депозитный счет хозяйственного суда Витебской области № 3642903002094 в 200 филиале ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Витебск, код 635, УНН 300007670. Минимальная величина первого шага – 5% стоимости каждого лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

Открытое акционерное общество «Миноблავтотранс» филиал «Автобусный парк № 4» (организатор аукциона и продавец)
ПРОВОДИТ ПОВТОРНЫЙ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН НАЧАЛЬНАЯ ЦЕНА ПРОДАЖИ СНИЖЕНА НА 20 ПРОЦЕНТОВ
одним лотом объекта недвижимого имущества, расположенного по адресу:
Минская область, Мядельский р-н, г.п. Свирь, улица Советская, д. 15 в составе:

здание автокасы Свирь (инв. № 633/С-10404), об. пл. 43,6 кв. м
(здание одноэтажное, стены кирпичные, перекрытия железобетонные).

Начальная цена с НДС — 23 193 430 бел. руб.
Земельный участок пл. — 0,0821 га.

Задаток 10% от начальной цены лота перечисляется на р/с 3012125441010 ЦБУ № 504 ОАО «БПС-Сбербанк» в г. Молодечно, БИК 153001369, УНП 601070223 филиал «Автобусный парк № 4» ОАО «Миноблავтотранс».

Победитель аукциона возмещает расходы, связанные с проведением аукциона и публикацией объявления в СМИ.
Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформление участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте ОАО «Миноблავтотранс» www.minoblavtotrans.by (раздел новости).

Аукцион состоится **06.02.2013 в 14.00** по адресу: г. Молодечно, ул. Великосельская, 38. Заявления на участие и необходимые документы принимаются **по 05.02.2013 г. до 17.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 294 13 95, (80176) 77 82 10.

Закрытое акционерное общество «КапиталАктив» (зарегистрировано решением Гомельского облисполкома от 15.06.2001 г. № 440 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 4004335921, УНП 400435921, место нахождения: Гомельская обл., г. Гомель, пр-т Ленина, 10, оф. 1210) реорганизуется путем выделения из ЗАО «КапиталАктив» ООО «Триактивград».

Закрытое акционерное общество «КапиталАктив» уведомляет кредиторов об уменьшении уставного фонда.
Претензии принимаются по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, пр-т Ленина, 10, оф. 1210 в десятидневный срок с момента опубликования объявления.

УНП 400435921

16 января 2013 г. в 12.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Полесьежилстрой».

Повестка дня:

- О совершении сделок общества.

Местонахождение ОАО «Полесьежилстрой»: г. Брест, ул. Кижеватова, 60.
Место проведения собрания: г. Брест, ул. Кижеватова, 60.
Время регистрации в день проведения собрания с 11.30 до 12.00.

При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера — доверенность).
С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 09.01.2013 г. (с 10.00 до 16.00) по месту нахождения общества. Совет директоров.

УНП 200050191

Руководствуясь ст. 57 Закона «О хозяйственных обществах», **ОАО «Белхозторг»** сообщает о заключении 29 декабря 2012 г. договоров, являющимися сделками с аффилированным лицом.

Информация о сделках:
Стороны сделки: ОАО «Белхозторг» и ООО «Стандарт Чистоты».

Предмет сделки: аренда складских помещений и аренды оборудования, установленного на арендуемых складских площадях.
Критерий заинтересованности аффилированного лица — ООО «Стандарт Чистоты» владеет более чем 20% долей в уставном фонде ОАО «Белхозторг».

УНП 100230626 *Наблюдательный совет ОАО «Белхозторг».*

Застройщик: Общество с дополнительной ответственностью «Айрон», зарегистрировано Минским горисполкомом решением от 30 ноября 2000 г. № 1397 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100070331.

Юридический и почтовый адрес: Республика Беларусь, 220020, г. Минск, пр-т Победителей, д. 89, кор. 2, пом. 10, каб. 18, 41. **Тел.: 8 (017) 216 00 09, 8 (029) 654 10 10, 8 (029) 708 46 64.**

Режим работы по вопросам долевого строительства: понедельник – пятница с 9.00 до 17.00, обед с 13.00 до 14.00, выходные дни – суббота, воскресенье.

В течение трех предшествующих лет ОДО «Айрон», как заказчиком строительства были построены следующие объекты:

- в 2010 году жилой дом № 11 по ул. Связистов в г. Минск
- в 2011 году: жилой дом № 37А по ул. Бумажкова в г. Минске, жилой дом № 10 по ул. Нововиленская в г. Минске;
- в 2012 году: жилой дом № 31А по ул. Карвата в г. Минске.

Информация о проекте строительства.
Цель строительства – исполнение условий договора № 89-Д от 23 февраля 2012 года, заключенного с Минским городским исполнительным комитетом на реализацию права проектирования и строительства двух 19-этажных многоквартирных домов со встроенными объектами торгово-общественного назначения в квартале ул. Ржавецкой – ул. Проектируемая № 1 – ул. Проектируемая № 2 в жилом районе Лебяжий.

Начало строительства – декабрь 2012 года, окончание строительства – апрель 2014 года.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

«Строительство двух 19-этажных многоквартирных жилых домов со встроенными объектами торгово-общественного назначения в квартале улиц Ржавецкая – ул. Проектируемая № 1 – Проектируемая № 2 в жилом районе Лебяжий»

Застройщиком получены:

- заключение государственной экспертизы (РУП «Госстройэкспертиза») архитектурно-проектной документации к утверждению проекта № 503-60\12 от 21.08.2012 г.;
- решение Минского городского исполнительного комитета № 2426 от 03 августа 2012 года «Об изъятии, предоставлении земельных участков и разрешении строительства»;
- свидетельство (удостоверение) № 500/726-9995 о государственной регистрации на право временного пользования на земельный участок с кадастровым номером 50000000007006166, расположенный по адресу: г. Минск, квартал ул. Ржавецкая – ул. Проектируемая № 1 – Проектируемая № 2 в жилом районе Лебяжий, площадью 0,9303 га для строительства объекта «Строительство двух 19-этажных многоквартирных жилых домов со встроенными объектами торгово-общественного назначения в квартале ул. Ржавецкая – ул. Проектируемая № 1 – Проектируемая № 2 в жилом районе Лебяжий»;
- разрешение на производство строительно-монтажных работ Инспекции Департамента по надзору и контролю за строительством по г. Минску № 2-209Ж-050/12 от 27.12.2012 г.

Генеральный подрядчик ООО «ДомСтрой-Агент». Договор строительного подряда №-60-10-2012-Л от 19.10.2012 г.

Проектом предусматривается размещение на площадке в квартале ул. Ржавецкая – Проектируемая № 1 – Проектируемая

№ 2 двух 20-этажных 144-квартирных жилых домов № 1 и № 2 по генплану, открытых автомобильных парковок общей вместимостью 149 машино-мест с местами для машин маломобильных групп населения, двух детских площадок, двух площадок для отдыха. Проектом предусмотрено строительство объекта в 2 этапа: 1 этап: жилой дом № 2 по генплану и наружные инженерные сети к нему; 2 этап: жилой дом № 1 по генплану и наружные инженерные сети к нему. В подвале и на 1 этаже расположены встроенные помещения общественного назначения, помещение кондоминиума. Конструктивная схема здания – монолитный железобетонный каркас с наружными стенами из блоков ячеистого бетона. Наружная отделка – декоративная рельефная штукатурка с покраской фасадными красками, облицовка плиткой из вибропрессованного бетона. Оконные блоки – стеклопакеты ПВХ, лоджии и балконы остеклены. Планировки квартир выполнены с учетом принципов функционального зонирования, внутренняя отделка квартир – подготовка под финишную отделку. Секция оборудована двумя лифтами, мусоропроводом.

В состав общего имущества в многоквартирном жилом доме, которое подлежит передаче в общую долевую собственность, входят помещения инженерного назначения (электрощитовые, машинные отделения, мусоросборники, тепловые пункты, лифтовые шахты, водомерный узел); коридоры (за исключением коридоров, составляющих вспомогательные площади по отношению к

встроенным, встроенно-пристроенным помещениям), лифты и лифтовые холлы, вестибюли, межэтажные лестницы и переходные балконы, тамбуры, конструкции дома, водоотводящие устройства, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы внутридомовой инженерной инфраструктуры, элементы озеленения и благоустройства, гостевые парковки, а также отдельно стоящие объекты, служащие целевому использованию здания и право землепользования.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц однокомнатные, двухкомнатные, трехкомнатные, четырехкомнатные и пятикомнатные квартиры в жилом доме № 2 по генплану:

При 100% оплате стоимости квартиры в течение 5 календарных дней с даты подписания договора долевого строительства стоимость **1 м² 1100 долларов США.**

При оплате в рассрочку стоимость **1 м² 1-, 2-комнатных квартир 1300 долларов США, 3-, 4-, 5-комнатных квартир 1200 долларов США.** Стоимость неизменна до окончания строительства. Оплата за объект долевого строительства производится дольщиком поэтапно в соответствии с графиком платежей. По соглашению сторон дольщику может быть предоставлена скидка.

Ознакомление дольщиков с планировками квартир, предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется в рабочее время ОДО «Айрон» по адресу: г. Минск, проспект Победителей, д. 89, кор. 2, помещение 10, каб. 1. **Тел.: 8 (017) 216 00 09, 8 (029) 654 10 10, 8(029)708 46 64. Официальный сайт www.airon.by**

■ Старыя рэчы

ЁЛАЧНЫЯ ЦАЦКІ — ГІСТОРЫЯ Ў ФІГУРКАХ

Традыцыя прыбіраць хваёвае дрэва налічвае каля шасці стагоддзяў. У Еўропе новага часу ёлку ўпрыгожвалі амаль гэтак жа, як і зараз: на верхавіне красавалася віфлеемская зорка, на галінкі вешаліся яблыкі (зараз шары), якія ўвасаблялі біблейскі забаронены плод, свечкі. Таксама на ёлку вешалі арэхі, прысмакі і фрукты.

Першая ў Расійскай імперыі ўпрыгожаная ёлка з'явілася дзякуючы Пятру I, які выдаў указ аб святкаванні з ёй Новага года. Але з першага разу святочная ёлка ў Расіі не прыжылася: усе палічылі гэта чарговым капрызам цара, а сялянам і ўвогуле не патлумачылі, навошта гэта патрэбна. Другая спроба адбылася ў 1819 г., калі прускага прынца са Шарлота, жонка цара Мікалая Паўлавіча, настаяла на навагоднім свяце з прыбранай ёлкай. З тых часоў традыцыя ўпрыгожваць ёлку пачала развівацца ў Расійскай імперыі. Пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі калядную ёлку строга забаранілі, таму купіць хваёвае дрэва стала немагчыма, а прывезці з лесу — небяспечна; завоз цацак з Германіі спыніўся. Нягледзячы на гэта, некаторыя людзі імкнуліся падарыць сабе свята — менавіта ў той час стала з'яўляцца шмат самаробных ёлачных цацак.

Калі ў 1935 г. улады прынялі пастанову аб святкаванні Новага года ў СССР, выраб ёлачных цацак атрымаў новае жыццё. Напрыклад, пасля выхаду на савецкія экраны камедыі «Цырк» сталі з'яўляцца ёлачныя негрыцяняты з ваты, а пасля прэм'еры фільма «Карнавальная ноч» — цацкі для ёлкі ў форме гадзінні-

каў, на якіх заўсёды было без пяці хвілін дванаццаць. У першыя гады вытворчасці аўтамабіляў «Победа» савецкія ёлкі ўпрыгожвалі цацачныя машынкі. Першы палёт у космас даў пачатак вырабу шкляных касманаўтаў, спутнікаў і ракет. У 1950-1960 гг. у моду ўвайшлі ёлачныя цацкі на сельскагаспадарчую тэму: памідоры, морква, снапы пшаніцы, кукуруза... Яшчэ адна тэма савецкіх цацак — казкі. Напрыклад, да юбілею А.С. Пушкіна былі выпушчаны цацкі з галоўнымі героямі

не стаў. Адбылося гэта толькі ў 1992 годзе. Доўгі час прадпрыемства змагалася з цяжкімі ўмовамі сучаснага рынку, але, на жаль, спыніла сваё існаванне. «ДЗЕДА МАРОЗА ДАЎНО НЯМА, ЯК І ТАГО МАЛЕНЬКАГА ХЛОПЧЫКА САШЫ, А ЦАЦКІ ЗАСТАЛІСЯ» — Аляксандр Герман — малады мінчанін, па прафесіі повар, вясёлы і актыўны чалавек. Ні адзін Новы год у хаце Аляксандра не абходзіцца без ёлкі, упрыгожанай абавязкова старымі цацкамі: — Мы не выкідаем савецкія ёлачныя цацкі, таму што гэта добрая памяць. Нашым цацкам больш за дваццаць гадоў, а некаторым нават больш за сорок. — Аляксандр спадзяецца, што і праз шмат гадоў зможам паказаць сваім дзецям прыгожыя цацкі, якія размаляваліся ўручную і не былі падобнымі адна да другой. Ён бярэ ў рукі калерыны шар, і на твары з'яўляецца ўсмешка — мабыць, нешта ўгадаў... Ёлачныя цацкі ў сям'і Германаў з'яўляліся паступова. У асноўным іх прывозіў бацька: ён часта ездзіў у камандзіроўкі ў Маскву і Санкт-Пецярбург. Прывозіла цацкі і маці, часцей з Польшчы. — Цацкі ўжо старыя, фарба крыху пацямнела, аблезла, але сваю ёлку я ўпрыгожваю толькі імі! Бяру ў рукі цацку і ўздаваю тэма часу, калі верыў у Дзеда Мароза. Тады мне падавалася, што ён абавязкова пакладзе пад ёлачку машынку або самалёт. Дзеда Мароза даўно няма, як і таго маленькага хлопчыка Сашы, а цацкі засталіся.

яго твораў: «Казка пра рыбака і рыбку», «Руслан і Людміла». У 1970-х гг. вытворчасць цацак паставілі на паток, таму яны сталі менш разнастайнымі і ўнікальнымі, адбыўся пераход ад якасці да колькасці. Цацкі гэтых часоў — гэта цацкі розных геаметрычных форм з немудрагелістым роспісам. У Беларусі цэх па вырабе ёлачных цацак быў створаны ў 1946 годзе. Пажылыя людзі кажучы, што мінскія цацкі адрозніваліся высокай якасцю і былі вельмі прыгожымі. Але нават у свае лепшыя часы самастойным прадпрыемствам цэх

прывозіў бацька: ён часта ездзіў у камандзіроўкі ў Маскву і Санкт-Пецярбург. Прывозіла цацкі і маці, часцей з Польшчы. — Цацкі ўжо старыя, фарба крыху пацямнела, аблезла, але сваю ёлку я ўпрыгожваю толькі імі! Бяру ў рукі цацку і ўздаваю тэма часу, калі верыў у Дзеда Мароза. Тады мне падавалася, што ён абавязкова пакладзе пад ёлачку машынку або самалёт. Дзеда Мароза даўно няма, як і таго маленькага хлопчыка Сашы, а цацкі засталіся.

Любоў БЯЛЯЕВА

УНІКАЛЬНАЯ СПАРТЗАЛА

Гамяльчане атрымалі новую спартыўную залу «Лакматыў». Падарунак для жыхароў паўмільённага горада зрабіла Беларуска чыгунка. Адкрыццё вялізнага спартыўнага комплексу было прымеркавана да 150-годдзя арганізацыі.

Аналагічнага спартыўнага аб'екта пакуль няма ў нашай краіне, адзначылі ў прэс-цэнтры Беларуска чыгункі. Унікальная спартзала, пабудаваная ўсяго за год, мае плошчу больш за 7000 квадратных метраў і разлічана на 750 гледачоў. Тут плануецца праводзіць спаборніцтвы па валеболе, баскетболе і міні-футболе не толькі рэспубліканскага, але і міжнароднага ўзроўню. У будынку ёсць памяшканні для прэс-цэнтра, кабінет допінг-кантролю, пакоі для трэнеру... Пры будаўніцтве залы выкарыстоўваліся энергаэфектыўныя тэхналогіі. У прыватнасці, пабудавана свая кацельня, для асвятлення выкарыстоўваюцца святлодыёдныя святільні, усталявана энергазберагальная сістэма вентыляцыі.

Новая зала стане асноўнай трэнерачнай базай для каманды Гомельскага аддзялення Беларуска чыгункі па міні-футболе. Аднак сучасным спартыўным цэнтрам будучы карыстацца не толькі чыгуначнікі, але і ўсе жыхары Гомеля. Тут усталявана амаль 90 спецыяльных трэнажораў. Ёсць саўна і бильярд. Прынамсі, невыпадкова, што першы сучасны комплекс пад эгідай Беларуска чыгункі адкрыты менавіта ў горадзе над Сожам. Дарэчы, якраз тут рыхтуюць кадры для многіх транспартных арганізацый, у тым ліку для чыгункі. У Гомелі знаходзіцца Беларуска чыгункі ўніверсітэт транспарту і дзяржаўнага каледж і ліцэй чыгуначнага транспарту. Студэнты гэтых устаноў таксама змогуць займацца спортам і ўмацоўваць здароўе ў новай сучаснай спартыўнай зале.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

Извещение о проведении аукционных торгов по продаже права заключения договоров аренды земельных участков в г. Бресте

№ лота	Адрес участка	Кадастровый номер	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Срок аренды, лет	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расх. по подг. земель. кадастр. док. (руб.)	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке
1	ул. 28 Июля	1027132	3,6204	для строительства и обслуживания объекта торговли промышленной группой товаров	10	4 480 510 535	896 102 000	2 811 113	ограничений в использовании земель нет

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»

Аукцион проводится в соответствии Положением о порядке проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462, и состоится при наличии не менее двух участников.

Перечень документов, представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения и засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык; представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц представляют документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано под-

писать с организатором аукционных торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Порядок осмотра предмета аукциона (лота) осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Задаток в размере до 20% от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № 3012780360011 в филиале № 100 Брестское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Бреста, код 246, УНП 290433924.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной, увеличенной на 5%, обязан:

- в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов, осуществить оплату за предмет аукциона, возместить расходы, понесенные городским бюджетом по подготовке земельно-кадастровой документации и государственной регистрации земельного участка, а также компенсировать организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения (окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующих ведомостях ознакомления участников). Оплата цены продажи предмета аукциона может быть осуществлена в рассрочку, в соответствии с решением Брестского горисполкома от 15 мая 2008 г. № 881.
- в течение 2 рабочих дней после перечисления платежей заключить с Брестским горисполкомом договор аренды земельного участка;
- в течение 2 месяцев со дня подписания договора аренды земельного участка обратиться за государственной регистрацией договора аренды участка, а также прав на него;
- приступить к занятию земельного участка (начать строительство, иное освоение земельного участка) в течение 6 месяцев (для юридического лица, индивидуального предпринимателя) и в течение 1 года (для граждан) со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство капитального строения (здания, сооружения).

Аукцион состоится 12 февраля 2013 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, каб. 605.

Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 08.01.2013 г. до 17.30 06.02.2013 г. (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.) по адресу: г. Брест, ул. Комсомольская, 46 (либо ул. Ленина, 50).

Віктар ТОЗІК, намеснік генеральнага дырэктара дзяржаўнага прадпрыемства «Мінсктранс»:

— Для мяне 2012 год прайшоў без пэўных узрушэнняў. Нават не прыпомню штосьці такое, што б выбівалася са звычайнага бегу падзей. Хацелася б, каб 2013 год прайшоў без катаклізмаў — як прыродных, так і рукатворных. На жаль, летась іх здарылася ў свеце зашмат: гэта і тэхнагенныя катастрофы, і надаўныя страляныя ў амерыканскай школе... Добра было б, каб пасляхова вырашыліся матэрыяльныя і духоўныя праблемы, з якімі сутыкаюцца мае сябры і родныя. А па працы — хочацца, каб стала менш рознага кшталту здарэнняў і няштатных сітуацый. Для транспартнікаў гэта галоўная мара.

КОНКУРСНЫЙ УПРАВЛЯЮЩИЙ ЧСТУП «БЕЛЭФФЕСТРОЙ»

Е.А. Кудренко – организатор торгов, извещает о проведении 04 февраля 2013 г. в 09.00 по адресу: г. Минск, ул. Мельникайте, 8-25 открытых торгов в форме аукциона (на повыш. нач. цены) по продаже дебиторской задолженности, шаг торгов – 5% от первоначальной цены, задаток – 10% от первоначальной цены.

№ п/п	Наименование	Начальная цена продажи (бел. руб.)
1	Продажа дебиторской задолженности Маглыша Игоря Сергеевича в размере 11 736 341 рубль	10 562 707

Прием заявок по адресу проведения торгов с даты настоящей публикации до 03.02.2013 г. включительно с 9.00 до 18.00, здесь же ознакомление с формой заявки, договором и др. документами и сведениями. **Тел. в г. Минске: (8029) 644 38 92.** Оплата производится с даты настоящей публикации до 03.02.2013 г. включительно на р/с 3012112960018 в ЦБУ №17 ЗАО «АКБ «БЕЛПРОСБАНК», г. Минск, МФО 153001770, УНП 190453750.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения дебиторской задолженности по сравнению с предложениями других участников. Заключение договора купли-продажи осуществляется в теч. 3 раб. дней со дня проведения торгов. Победитель торгов в теч. 5 календ. дней со дня заключения договора купли-продажи оплачивает цену за минусом внесенного задатка. Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

ЯК БАС МІХАІЛА РЫСАВА Ў ІТАЛІЮ ПРЫВЁЎ

ЯГО памятаюць у нашым оперным тэатры: Міхаіл Рысаў быў перспектыўным артыстам, калі вырашыў застацца за мяжой. І вось праз амаль чвэрць стагоддзя яго голас зноў гучаў на сцэне опернага тэатра Беларусі. І аказалася, што яго памятаюць музыканты і асобы культуры, памятае публіка — яна рада чуць голас чалавека, які гатовы спяваць на роднай сцэне. Нягледзячы на тое, што даўно жыве ў Італіі (непадалёк ад Венецыі), выступае ў спектаклях еўрапейскіх оперных тэатраў, Міхаіл Рысаў цікавіцца жыццём на радзіме, сочыць за падзеямі, акрамя расійскіх, глядзіць тэлеканал «Беларусь ТВ». Цяпер ён лічыць сябе еўрапейцам, хоць і адчувае: выхаванне нікуды не падзелася. Таму і пасля доўгіх гадоў адсутнасці ў Беларусі сам пачаў шукаць кантактаў з былымі калегамі па тэатры. Дзякуючы інтэрнэту знайшоў сайт Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі са спісам кантактаў, аднавіў былыя сувязі. І моцна ўзрадаваўся: яго не забылі, мала таго, рады бачыць...

— Вярнуўшыся сюды пасля 24-гадовага перапынку, я адчуў добрачылівы да сябе адносіны, нягледзячы на тое, што пасля майго ад'езду былі розныя размовы: маўляў, мы на яго спадзяваліся, а ён падвёў, з'ехаў... — гаворыць Міхаіл. — Ці ёсць у мяне пачуццё ўдзячнасці рэспубліцы? Безумоўна, ёсць. Таму што рэспубліка мне дала непараўнальна больш, чым я ёй. У 1983 годзе я скончыў беларускую кансерваторыю. У 1984-м атрымаў першую прэмію на рэспубліканскім конкурсе выканаўцаў. А ўжо ў снежні 1984 года быў усеагульным конкурсам вакалістаў імя Глінкі ў Ерване, на якім я атрымаў 4-ю прэмію сярод амаль 200 удзельнікаў.

Час, на які выпаў мой ад'езд, быў вельмі складаны: 1990-я гады. Перыяд, які непасрэдна папярэднічаў распаду Савецкага Саюза. Насамрэч, мне з вялікай цяжкасцю ў 1987-м удалося выехаць упершыню за мяжу — на міжнародны конкурс оперных спевакоў у бельгійскі горад Вервэ. Вырвацца атрымалася пасля таго, калі я паслаў тэрміновую тэлеграму сакратару ЦК кампартыі Беларусі Пячэннікаву. Пасля гэтай тэлеграмы мне літаральна праз два дні патэлефанавалі з сакратарыята аддзела па культуры ЦК Кампартыі Беларусі, запыталі на гутарку і паведамлілі, што пастараюцца аформіць мой выезд як мага хутчэй. На наступны дзень я быў у міністра культуры Юрыя Аляксандравіча Міхневіча (ён пад свой кантроль узяў гэтак пыхтанне), і літаральна праз некалькі дзён я выехаў у Бельгію, дзе атрымаў на конкурсе 2-ю прэмію. А праз два тыдні я павінен быў ехаць на стажыроўку ў «Ла Скала».

Гэтаму папярэднічаў збор вялікай колькасці дакументаў, характарыстык і г. д. Я памятаю адну медыцынскую даведку жудасных памераў. Памятаю, як тагачасны дырэктар опернага тэатра Васіль Букань праз свае асабістыя сувязі арганізаваў мне праходжанне медыцынскай камісіі праз 4-е галоўнае ўпраўленне Мінздрава. Але калі я прыйшоў да неўрапаталага, то ўрач мяне выслухала і сказала: «Я вам не магу падпісаць даведку на выезд, таму што вы моцна заікаецеся, а ў нас ёсць такое палажэнне, згодна з якім не дапускаюцца да выезду за мяжу асобы, якія сістэматычна ўжываюць алкаголь, наркатычныя рэчывы і якія пакутуюць на моцнае заіканне... Вы сваім заіканнем можаце скампраментываць нашу краіну». І яна мне не падпісала даведку. А неўрапаталаг у той час — ці не галоўны доктар... Ужо не памятаю, як гэтая сітуацыя вырашылася, але мне ўдалося выехаць.

Калі я ехаў у Італію ўжо на другі год стажыроўкі, то перашкоды на гэты раз учыняла Міністэрства куль-

туры СССР. Стажыроўка ў Міланскім тэатры «Ла Скала» прадугледжвала 2-гадовы курс навучання. Але па заканчэнні першага года наша група стажораў з розных рэспублік Савецкага Саюза павінна была вярнуцца ў Савецкі Саюз, прыехаць у Мінкультуры СССР і зрабіць справаздачу. Акрамя яе, я прывёз ліст дырэктара цэнтру ўдасканалення маладых оперных спевакоў пры тэатры «Ла Скала» пра тое, што мне неабходны яшчэ другі год навучання. На гэта мне чыноўнік сказаў: «Вы адзін год стажыраваліся — і хопіць, цяпер саступіце дарогу іншым»...

Калі я прыйшоў да неўрапаталага, то ўрач мяне выслухала і сказала: «Я вам не магу падпісаць даведку на выезд...»

— Памятаеце момант, калі вы вырашылі, што застаецеся? Што было вырашальным?

— Гэта спалучэнне адразу некалькіх прычын. Перш за ўсё гэта магчымасць творчага скачка, якія перада мною адкрываліся, і якаснага скачка ў маім жыцці. Мы разумелі, што еўрапейскае прызнанне з'яўляецца свайго роду «знакам якасці» артыста. І трэцяе — мая побытавая неўладкаванасць. На той момант, калі я з'язджаў на другі год стажыроўкі, у мяне тут нічога не было. Я быў у стадыі разводу з маёй другой жонкай. Мне трэба было шукаць нейкае жыллё, у мяне была невысокая зарплата, што рабіць далей, я не ведаў... Падчас італьянскай стажыроўкі я паспяхова выступіў на шэрагу конкурсах — напрыклад, перамог на конкурсе Тоці Даль Монтэ (была такая знакамітая італьянская спявачка, каларатурнае сапрапа, якая выступала з Шаляпіным). Упершыню за ўсю гісторыю гэтага конкурсу разам са сцягамі, якія паднялі над оперным тэатрам, быў чырвоны сцяг СССР — у 1989 годзе. Гэта быў першы і апошні раз, бо неўзабаве СССР распаўся. Гэты конкурс даў мне кантракт на наступленне ў пастаноўцы «Дон Жуан» у Трэвіза. Гэты кантракт мне даў грошы. Пакуль я спяваў «Дон Жуана», атрымаў кантракт на наступнае лета 1990-га на выступленне ў спектаклі «Аіда» ў Веронскай арэне. Калі б у той самы момант перада мною не адкрываліся перспектывы, я б вярнуўся ў Беларусь. А ў нашым былым савецкім консульстве ў Мілане нас, усіх стажораў «Ла Скала», трымалі пад наглядом. Усе стажоры даўно вярнуліся сюды, а я ўсё яшчэ не вяртаўся. У мяне быў квиток на самалёт з адкрытай датай, я мог паляцець у любы момант. І мяне

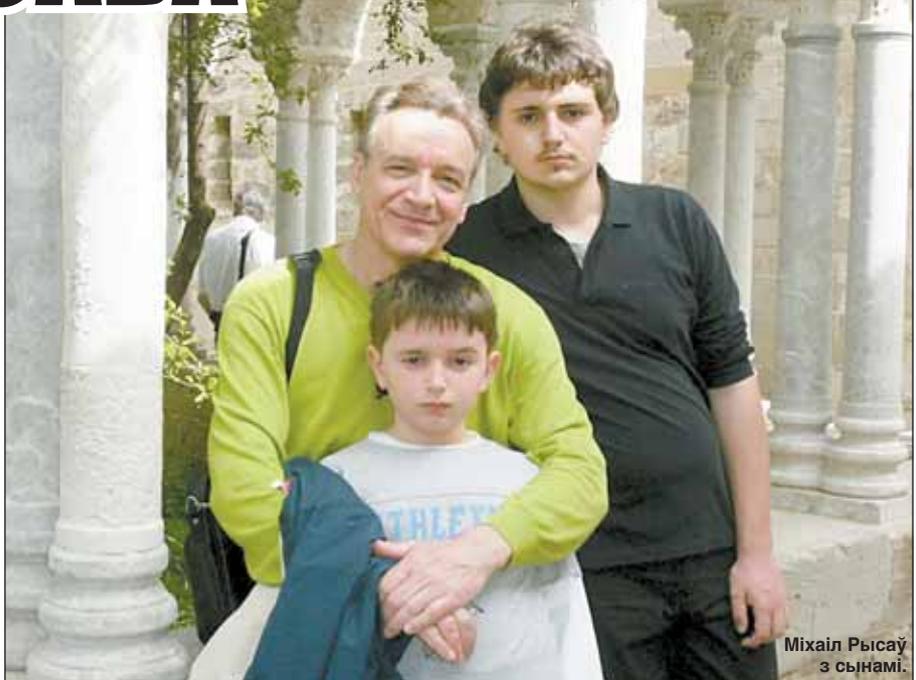
час ад часу турбавалі з савецкага консульства: «Калі ж вы збіраецеся вярнуцца ў Савецкі Саюз?» Я казаў: «Вось у мяне канцэрт, потым будзе конкурс, пасля я вярнуся». Канчаўся конкурс, мне зноў тэлефанавалі: «Збіраеце рэчы?»

Нягледзячы на тое, што я застаўся ў Італіі, я ніколі не ператвараў мой учынак у нейкі палітычны фарс. Хачу падкрэсліць: я ніколі не прасіў палітычнага прытулку! Гады чатыры таму я выпадкова даведаўся, што нейкая маскоўская журналістка напісала кнігу «Багіня мастацтва Ірына Архіпава». Я прачытаў у ёй, што ў адным са сваіх інтэрв'ю Ірына Канстанцінаўна сказала пра мяне: «Так, быў такі бас, паехаў у Італію, папрасіў палітычнага прытулку, і больш пра яго нічога не чуваць». Ва ўсім гэтым я ўбачыў ідэалагічную падаплёку: ва ўсім, хто здрадзіў Радзіме, няма будучыні. Я напісаў Ірыне Канстанцінаўне ліст, у якім усё патлумачыў. Не ведаю, ці дайшоў мой ліст. Мне на яго нічога не адказаў... У тым лісце я пісаў, што ёсць шмат расійскіх і былых савецкіх спевакоў, якія ў той час выступалі за мяжой. Але ніводзін з іх не працаваў у еўрапейскіх тэатрах, як я — як свабодны прафесіянал. Яны ўсе былі вывазнымі: выязджалі з нейкімі калектывам...

Я ў іншым становішчы, таму што сам праз сваіх агентаў павінен ездзіць па оперных тэатрах, спяваць праслухоўванні на агульных пачатках, ступацца ва ўсе дзверы. Ніхто нікога не запрашае насамрэч, усе прыязджаюць і ступаюцца. Вы прыязджаеце і бачыце, што за кулісамі чакаюць 26 такіх, як вы. Вы выходзіце на сцэну, называеце, якое агенцтва вас прадстаўляе, спяваеце. Вам кажуць «дзякуй». Вы сядзеце ў самалёт, ляццеце дадому і чакаеце, возьмуць ці не... Насамрэч, гэта як шахматная гульня, таму што спяваюць не галасы, а імёны, спяваюць агенты. Таму што ў моцнага опернага агенцтва ёсць больш моцныя рычагі ўздзеяння на артыстычную дырэкцыю. Маленькі агент можа патэлефанаваць, дамовіцца, каб прызначылі дзень праслухоўвання, і даведацца пра вынік... Такі наш закулісны свет. У ім ёсць карупцыя і прамая, і ўскосная. Не ўсё і не ўсе караюць і ўскосная за грошы. Ёсць пачобныя спосабы...

— Беларускі тэатр прыкладна ў той жа час, што і вы, пакінула Марыя Гулегіна, якая зрабіла імя сусветнага маштабу...

— Што тычыцца Машы Гулегінай, я думаю, што яе артыстычны лёс склаўся па-іншаму. Я стаўлюся да яе з вялікай павагай і чалавечай сімпатыяй. Мы разам з ёй паступалі

Міхаіл Рысаў з сынамі.

ў Беларускі оперны тэатр у 1983 годзе. Адначасова спявалі праслухоўванні, і нас прынялі ў труп. Але яна зрабіла сапраўды вялікую кар'еру! Яна, яе сапрапа да сённяшняга высока каціруецца ў свеце.

— Напэўна, шлях да самарэалізацыі мог быць і на радзіме?

— У 1985 годзе, як лаўрэат конкурсу імя Глінкі, я паехаў на праслухоўванні ў Ленінградскі Малы дзяржаўны оперны тэатр: тут, у Мінску, я адчуваў сябе цесна. Паехаў, спеў жудасна, таму што правёў бяссонную ноч. Слухаў мяне галоўны рэжысёр і мастацкі кіраўнік Гаўдасінскі. Пасля праслухоўвання ён запрасіў мяне ў свой кабінет і сказаў, што бярэ на працу, але можа прапанаваць меншы заробак, чым у Мінску, і можа даць пакой у інтэрнаце: «Падумаеце, у вас ёсць перспектыва творчага росту ў сталічным Ленінградзе ці перспектыва вярнуцца ў Мінск і з часам вырасіць ў знакамітага беларускага баса». Я вярнуўся ў Мінск. Заходжу ў оперны тэатр і бачу: перад службовым уваходам на дошцы аб'яў вісіць загад дырэктара тэатра пра значнае павышэнне мне заробку. Быў 150, а тут адразу стаў 250 рублёў! А там мне Гаўдасінскі паабяцаў 100 рублёў, з якіх я яшчэ павінен быў на майго старэйшага сына выплачваць аліменты. За што б я там жыў?..

Нягледзячы на тое, што я застаўся ў Італіі, я ніколі не ператвараў мой учынак у нейкі палітычны фарс. Хачу падкрэсліць: я ніколі не прасіў палітычнага прытулку!

— І вось вы жывяце ў Італіі, а гэта вельмі музычная краіна, дзе высокая канкурэцыя паміж артыстамі. Гэта было складанае рашэнне для вас?

— Я лічу, што здолеў «утрымацца» ў Італіі дзякуючы адной маёй якасці — глыбокай унутранай пакорлівасці. Мая душа стаіць увесь час на каленях перад операй. Але гэтая ўнутраная пакорлівасць (якая часам дасягае самаадмаўлення) пагражала тым, што можна было лёгка страціць самога сябе, тую аснову, якую ва мне заклаў кансерваторыя і савецкая оперная культура.

Калі разважаю пра той перыяд свайго жыцця, заўсёды ўзнікае асацыяцыя двух чамаданаў. У маёй сітуацыі трэба было паехаць у Італію з двума чамаданами — адзін у мяне быў поўны майго ўласнага вопыту — гэта мой багаж; а другі быў пусты для таго, каб нешта ўзяць там і напоўніць яго. Першыя 10 гадоў я ўсё ў сябе ўсмоктаў. У 1991 годзе, пасля таго, як спеў у «Яўгене Анегіне» ў Франкфурце, мне там прапанаваў пастаянны кантракт. Але, як творчаму чалавеку, мне гэта было нецікава, таму што я ўсё яшчэ быў улюбёны ў Італію. У 1991-м я жыў у адным з самых цудоўных італьянскіх гарадоў, прычым зняў сабе кватэру за 100 метраў ад Веронскай арэны. Пражыў там поўныя 2 гады — самая шчаслівая гада майго жыцця. У 1990-м дэбютаваў у Веронскай арэне, дзе спяваў кожны

оперны летні сезон да 2001 года. А ўжо з 2004 года па 2010-ы выступаў на летнім оперным фестывалі ў Рыме... Маё жыццё — жыццё свабоднага мастака, прафесіянала, у якога няма ніякага пастаяннага месца працы, які не звязаны ніякімі абавязкамі, які спявае па разавых кантрактах. Гэта насамрэч шлях няпэўны, і не ўсе і не заўсёды маюць працу, маюць ангажэмент. Але якраз такая нестабільнасць, як гэта ні дзіўна, спрыяе і творчаму росту, і асабістай сталасці. Таму што чалавек, які ўсё жыццё сядзіць на пастаянным кантракце ў адным тэатры, які атрымлівае свой няхай і невялікі, але стабільны заробак, сам таго не заўважаючы, губляе самастойнасць, таму што яго прызначаюць на партыі незалежна ад таго, падыходзіць ён па голасе ці не, падабаецца яму ці не. Зусім па-іншаму ў свабодных прафесіяналаў. Мы мае права адмовіцца.

— Ці ёсць у вас у Італіі сваё атачэнне, блізкія людзі, сябры?

— Да майго вялікага жалю, я не магу даць станоўчага адказу. Мая атачэннем была і застаецца мая сям'я. У мяне цудоўная жонка, якую я вельмі кахаю, яна італьянка. У нас двое цудоўных сыноў — Мікола і Мікіта. Старэйшаму 18 з паловай, малодшаму — 10. Абодва — музыканты. Старэйшы вучыцца на фартэпіяна ў Венецыянскай кансерваторыі, захапляецца праваслаўнымі песнапеннямі, нават «Сімвал веры» на музыку паклаў. Малодшы — на падрыхтоўчым курсе па класу скрыпкі. Але мы вырашылі ў сям'і, што ніводзін з нашых двух сыноў прафесійным музыкантам не стане. У Італіі вельмі шмат беспрацоўных музыкантаў, там вельмі складана прайсці па конкурсе і атрымаць месца. Я ведаў аднаго трамбаніста, які гандляваў у газетным кіёску, хоць увесь час ездзіў на праслухоўванні...

Што тычыцца сяброў, для мяне гэта балючае пытанне, таму што паняцце сяброўства ў італьянскай культуры — іншае, чым у нас... Але ніякае вытворчасць не бывае без страт, а творчае жыццё — гэта з нейкага пункту гледжання вытворчасць... Насамрэч сёння ўвесь свет — як адна краіна. Гэта некалі ў нас была залона, і мы падзялялі свет на «тут» і «там». Але мы ўсе жывём у адной вялізнай культурнай прасторы і ў адным гістарычным часе. Культуру трэба ўспрымаць як нешта цэласнае. Не варта размяжоўваць людзей на нацыяналістаў і касмапалітаў (апошняе сёння гучыць вульгарна), таму што ў кожным чалавеку павінны прысутнічаць і нацыянальны складнік, і агульначалавечы, нельга гэтыя рэчы супрацьпастаўляць. Я жыву ў агульначалавечай культурнай прасторы, але пры гэтым не забываюся, адкуль паходжу.

— Ці не шкадуеце пра сваё рашэнне?

— Цяпер, прыехаўшы сюды, я ўявіў, як бы выглядаў Міхаіл Рысаў, калі б застаўся тут: з жывоцікам, народны артыст рэспублікі. Я сказаў сам сабе: няхай буду такім, які я ёсць. Я люблю свой лёс.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Алена Дуброўская, актрыса тэатра і кіно:

— Летась было шмат станоўчых момантаў, якія застануцца ў памяці. Я знялася ў фільмах «Родны чалавек», «Сіла сэрца», «Букет», што дазволіла паспрабаваць сябе ў новых ролях, пабываць у незвычайных месцах. З удзячнасцю хачу адзначыць, што працягваецца маё супрацоўніцтва з Ігарам Штэрнбергам, на якое я, і спадзяюся і ў гэтым годзе. Летась таксама наш Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр адзначыў сваё 80-годдзе. Было вялікае свята, дзе кожны змог на сцэне паказаць сябе. Хочацца, каб сёлета было больш новых спектакляў. Няхай спраўдзіцца тое, што ўжо задумана і распачата. Няхай гэты год будзе яшчэ лепшым, чым мінулы. Больш радасці і пазітыву! Пакуль што не адбылося ніякіх глабальных падзей у асабістым жыцці, таму ў надышоўшым годзе чакаю перамен на гэтых прасторах. Усім зычу, каб былі здаровымі і шчаслівымі родныя і блізкія людзі.

БЕЛАРУСКІЯ КАЛЯДЫ Ў ВЕНЕСУЭЛЬСКІХ ТРОПІКАХ

Каталіцкія Каляды ў Венесуэле адбываюцца без снегу, але святочнага настрою гэта не псуе. Навагодніх упрыгажэнняў у Каракасе і Барынасе не менш, чым у Мінску ці Мазыры. Пабачым, як святкуюць Каляды самі венесуэльцы, а таксама беларусы, якія там жыць і працуюць.

ЯК СВАТКУЮЦЬ ВЕНЕСУЭЛЬЦЫ

Венесуэльцы да свят не рыхтуюцца — яны ў іх жывуць. Таму ёлкі запальваюцца яшчэ ў лістападзе, а «вахта» нестамляльнага Санта Клауса доўжыцца каля дзевяноста дзён — да лютаўскіх карнавалаў. У іншых венесуэльскіх хатах і электрычныя гірлянды з вокнаў не здымаюць — адключаюць да наступных Каляд.

Вядома, ёлкі ў тропіках не растуць, але святочна ўпрыгожаных дрэў тут шмат. Рознакаляровымі гірляндамі аплецены нават пальмы.

Пра ёлкі асобна. Хатнія ёлкі звычайна натуральныя, іх завозяць з Канады. У грамадскіх месцах ёлкі штучныя, некаторыя — памерам з трохпавярховы дом.

Самыя сціплыя, дзіўныя і крэатыўныя ёлкі — у глыбіні. Адно з такіх я пабачыў у штата Барынас. Ёлка ўзвышалася на перакрываўанні дзвюх вясковых дарог. Да бліжэйшага населенага пункта — каля кіламетра. Навакол — забалочаныя палаткі з пальмамі, белымі чаплямі і... кайманами.

Іншыя ёлкі ў Каракасе. Адна з самых буйных — на плошчы Францыя дэ Альтаміра. Знаходзіцца ёлка... у басейне. Вада з яго па вадападзе перацякае... у метро. Відовішча для паўночнага чалавека незабыўнае. Асабліва ўначы, калі струменіца і мармыча празрыстая біруза, якая не замярае, а ізумрудная плошча буяе сотнямі рознакаляровых ліхтароў.

Там, унізе, куды сцякае вада, — станцыя метро. У холе вядомы ўсім калядны сюжэт: Маці Боская з немаўляткам Ісусам... Папяровыя біблейскія персанажы выкананы навучэнцамі аднаго з каледжаў.

А цяпер да каляднай кулінарыі. У гэтыя дні ці не кожная хатняя гаспадыня гатуе «аяку» і «пан дэ хамон».

Першая страва — гэта фарш з ялавічыны, у якім ёсць таксама масліны, разынкі і чырвоны салодкі перац. Усе аблеплена цестам з маісавай мукі, абгорнута ў пальмавае лісце і аплецена таносенькім шнуром. Гатуецца на пары, разагравецца ў мікрахвалёўцы. Есці зручна нават ва ўмовах пікніка: ролю талеркі выконвае пальмавы ліст.

Другая калядная страва ўяўляе сабой даўжэзны батон, начынены вяндрлінай. Некалькі гатункаў вяндрліны скручваюцца ў рулет, таму «пан дэ хамон» наразаецца лёгка. Аднаго «батона» хопіць, каб пацаставаць добры тузін сяброў і калег.

Не сакрэт, Каракас — горад крмінагенны. Таму падчас свят тут узмацняецца ахова, расце колькасць патрулёў. Пабачыць сапраўднага паліцэйскага побач з цацачным Санта Клаусам — не дзіва!

Калядная ёлка ў венесуэльскай глыбініцы (штат Барынас).

ЯК СВАТКУЮЦЬ БЕЛАРУСЫ

Беларусы таксама пачынаюць святкаваць напярэдадні. Да прыкладу, будаўнікі з аб'екта «Фуэртэ Цівуна» наладзілі карпаратыўную вандроўку яшчэ ў сярэдзіне снежня — ездзілі да мора з начлегам.

А вось будаўнікам з аб'екта «Эль Лібертадор», што ў горадзе Пала Нэгра, пакуль не да карпаратываў. Хутка адбудзецца здача першых 320 кватэр, таму нават у выхадныя тут віруе працоўнае жыццё. Венесуэльцы разгублены: беларусы заўзята працуюць нават у перадсвяточныя дні! Анягож — на іспанскую мову «суботнік» і «нядзельнік» не перакладзеш!

Большасць беларусаў у Венесуэле — будаўнікі. Іх тут каля паўтысячы чалавек. На перыяд навагодніх канікулаў ім прадастаўляецца некалькі дзён адпачынку, які аплываецца. Самых лепшых чакае кароткатэрміновае спатканне з радзімай.

Як паведаміў гендырэктар прадпрыемства «Белзамежбуд» Віталь Бандарык, «тым, хто добрасумленна і плённа працаваў, а таксама не меў службовых нараканняў, у якасці заахвочвання мы купляем авіябілет у два бакі — няхай людзі злятаюць да сваіх сем'яў, пабачацца з блізкімі і сябрамі».

Тыя ж з беларусаў, хто вырашыў святкаваць у Венесуэле, таксама рыхтуюцца да вандровак. Адно паедуць на ўзбярэжжа Карыбскага мора, другія — у горы, да вадаспадаў. (Дарэчы, адзін з іх — Сан-Анхель — з'яўляецца найвышэйшым у свеце: даўжыня шматтоннага воднага струменя складае каля кіламетра.)

Робота ў Венесуэле ў беларусаў надта напружаная, часам доўжыцца ўвесь светлавы дзень. Таму адпачынак на радзіме не перашкодзіць. Людзі вернуцца назад быццам адноўленымі. Бо, хаця Венесуэла і цёплы край, Беларусь — цяплейшая. Нават у калядныя маразы.

Андрэй СМІРНОЎ, фота аўтара і таварыства «Белзамежбуд».

Каракас — Мінск, спецыяльна для «Звязды».

Калядны сюжэт у каракаскім метро.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Атрымаеце шмат інфармацыі, з якой будзе складана вылучыць галоўнае. Вы можаце справакаваць канфліктную сітуацыю з калегамі па працы, хоць гэта зараз зусім не патрэбна. Пачынаючы з аўторка, зможаце лёгка справіцца з назапашанымі дробнымі справамі. Пастарайцеся не ўцягваць старонніх людзей у свае сямейныя праблемы.

ЦЯЛЕЦ. У панядзелак адпачніце ад мітусні і клопатаў, не пашкадуйце часу на сябе. Ваша сур'езнае і добрасумленнае стаўленне да працы ўжо дакладна не застанецца незаўважаным. Можна паступіць вельмі цікавая і сур'езная прапанова, якая павысіць ваш аўтарытэт. Наступае спрыяльны момант для канкрэтных дзеянняў, адказных крокаў і іншых лёсавызначальных прадпрыемстваў.

БЛІЗНЯТЫ. Не спрабуйце вырашаць усё з дапамогай сілы і не перабольшвайце значэнне волі, бо гэтым вы толькі нажывяце сабе ворагаў. Затое ўспрымальнасць і гнуткасць дазваляць знайсці сапраўдных аднадумцаў. У сярэдзіне тыдня вы можаце аказацца перад неабходнасцю выбару. Дзейнічайце спакойна, разумна і без спешкі.

РАК. Усё ідзе добра, калі не лічыць адной зусім нязначнай, але вельмі непрыемнай перашкоды, імя ёй — лянота. Калі здолееце яе пераадолець, то ўсё будзе выдатна. Прапануйце начальству свае ідэі, планы і праекты. Яны рэалістычныя, а значыць, хутка ўвасобяцца ў жыццё. Імкніцеся адкрываць для сябе штосьці новае, тады адчуецца, што сталі мудрэй.

ЛЕЎ. Вы поўныя сіл і рашучасці, нястрымнае імкненне наперад дазваляе разбураць усе перашкоды на сваім шляху. Атрымаеце зрабіць практычна ўсё, за што б вы ні браліся. Цяжасці, якія ўзніклі на пачатку тыдня, не стануць перашкодай для правыя прафесіяналізму, а вось з уласнай упартасцю давядзецца змагацца сур'езна. Паспрабуйце захоўваць добрыя адносіны з начальствам, бо ад яго можа залежаць вырашэнне адразу некалькіх вашых праблем..

ДЗЕВА. Тыдзень неардынарны і творчы. Калі вы запланавалі падарожжа, то яго будзе багата на ўражанні і падзеі. Самы спрыяльны дзень — нядзеля. Усю першую палову тыдня фартуна будзе ўсміхацца вам. На працы, ды і наогул у дзелавых адносінах, магчымыя перспектывы прапановы ад далёкіх партнёраў, а таксама доўгачаканы прыбытак. Будзьце ўважлівымі пры афармленні фінансавых дакументаў. На гэтым тыдні ёсць шанц шмат чаго дамагчыся і дасягнуць.

ШАЛІ. Калі ваш адпачынак паспеў ужо скончыцца ці, наадварот, яшчэ і не думаў пачынацца, то ўсю вашу ўвагу неабходна засяродзіць выключна на пытаннях, звязаных з працай. Пры гэтым пажадана прысвячаць сілы і час толькі тым задачам, якія вы ў стане вырашыць. Паспрабуйце на гэтым тыдні не фарсіраваць падзеі, дазвольце ім ісці сваім парадкам. І тады засяроджанасць і шпаркасць рэакцыі дазваляць справіцца з пастаўленымі задачамі.

СКАРПІЕН. Тыдзень прамільгне нібы ў калейдаскопе: змяненне вашых планаў — як асабістых, так і ў службовых справах. У аўторак збярыцеся з сіламі для новай справы, якую распачыне ў сераду. Калі нешта не будзе атрымлівацца, паспрабуйце не ісці напрамом, адкладзіце яе на некалькі дзён. Чым менш вы будзеце гаварыць услях аб сваіх намерах і планах, тым хутчэй яны ажыццявяцца.

СТРАЛЕЦ. На гэтым тыдні ўпэўненасць ва ўласных сілах і аптызм дапамогуць заваяваць прыхільнасць навакольных і ўмацаваць адносіны з начальствам. Самымі спрыяльнымі днямі абяцаюць быць серада і пятніца. На працы можна смела разлічваць на добразычлівае і разуменне калег, а таксама, калі з'явіцца неабходнасць, — на падтрымку сяброў. Можаце істотна абнавіць свае веды, тым самым скакнуць на новую прыступку.

КАЗЯРОГ. Чакаюцца ўдалыя сустрэчы з важнымі людзьмі, ад якіх будзе залежаць лёс вашых праектаў. Цалкам могуць наладзіцца адносіны з дзецьмі і суседзямі. Наступае спрыяльны час для набыцця ведаў, прычым у любой галіне — ад кулінарыі да эзатэрыкі. Але памятайце, што прыгоды бываюць не толькі цікавымі, але і небяспечнымі.

ВАДАЛЕЙ. З'явіцца неабходнасць засяродзіць свае сілы на вырашэнні фінансавых пытанняў. Магчымыя складаныя, забытаныя камбінацыі, у якіх вам давядзецца не толькі працягнуць самастойнасць, але і знаходзіць агульную мову з партнёрамі па бізнэсе. Апошнія могуць прад'явіць шмат матэрыяльных прэтэнзій. Прыйдзецца лавіраваць, каб адстаяць свае фінансы, становішча і незалежнасць. Дома верагодныя праблемы з дзецьмі, асабліва з падлеткамі.

РЫБЫ. Трэба стварыць трывалы і надзейны падмурак для спрыяльных умоў працы і творчасці. «Акунанне» ў працу павінна быць камфортным, без рэзкіх рухаў і моцных узрушэнняў. Калі нешта не атрымліваецца адразу, не хвалюйцеся: хутка з усім справіцеся і зможаце адпачыць. Да пятніцы скончацца цяжасці і перажыванні, а вы зможаце атрымаць асалоду ад выкананай працы і яе прыемных наступстваў.

Працаўладкаванне

Патрабуюцца Дзед Мароз і Снягурка для работы па зменным графіку: 1 дзень — працоўны, 364 — выхадныя.

Прыкмета

Як Новы год сустрэнеш — так табе і трэба!

Аб'ява на ёлачным кірмашы

Пакупнік, памятай! У каго дома стаіць штучная ёлка, да таго прыйдзе несапраўдны Дзед Мароз з фальшывым падарункам!

Рубрыку вядзе Дунька ШЫП.

АНЕКДОТЫ 3-ПАД ЁЛКІ

— Алё, гэта страхавая кампанія? Скажыце, мы можам застрахаваць дом па тэлефоне?
— Не, гэта немагчыма. Але зараз да вас прыедзе наш прадстаўнік і заключыць з вамі дамову.
— Добра. Толькі хутчэй, бо ёлка ў нас ужо дагарае.

***

— Як табе не сорамна: пад самы Новы год сысці ў кавярню і не вярнуцца. Я ўсю ноч вачэй не заплюшчыла!
— А ты думаеш, я заплюшчыў?

НАВАГОДНЯЕ МЕНЮ

1. Аўсянка «Сэр».
  2. Пельмені ручной лепкі (скульптар невядомы).
  3. Катлеты паравыя (качагар дадаецца).
  4. Рыльца ва ўласным пуху.
  5. Яечня «Зязюліны слёзы».
  6. Бульба «фры» і бульба «фо».
  7. Торт арэхавы (у шалупіні).
  8. Кольца заварное (з аметыстам).
  9. Гарбуз абабраны.
  10. Збіцень «Месершміт» (па-нямецку).
- P. S. Ананасы ў шампанскім — няма (не пралезлі ў бутэльку).

Жан ПАКЛЯК, г. Мінск.

Ну, чаго ты папёрся на Новы год у тую камандзіроўку?!

Ах, ты, змяя!

УСМЕШКІ

ШЧАСЛІЎЧЫК

Размаўляюць два супрацоўнікі.

— Шанцуе нашаму Мікалаю Адамавічу!

— Чаму?

— Ды жыве на ўсім гатовенькім: раней быў начальнікам, цяпер — у турме.

РАБЫ, ЯК Я...

— Цябе муж так прыбірае! — з захапленнем гаворыць адна маладзіца другой. — А ў майго нічога не выпрасіш...
— А калі ты просіш?

— Днём, безумоўна.

— А ты ноччу прасі...

ВЕТЛІВАСЦЬ

Званок у дзверы. На парозе сантэхнік — ледзь на нагах трымаецца.

— Вы мяне выклікалі тры

дні таму, — удакладняе ў гаспадыні. — Дык я зайшоў сказаць, што і сёння да вас не прыйду...

ПРЫЧЫНА

Размаўляюць два знаёмыя:

— Чуу, што ты дрэнна з жонкай жывеш, што крыўдзіць яна цябе, — спачувае адзін знаёмец другому. — Дык чаму на развод не падаеш?

— Жонкі баюся...

Даслаў Міхась СЛІВА,

г. Рагачоў.

Шанц без напярэдняга застрахавання ў гэтым годзе... але каб табе...

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

СВЯТЫ ВЕЧАР

КАЛЯДНЫ СТОЛ

Калядная трапеза адрозніваецца ад звычайнага святочнага застолля і рыхтуецца ў адпаведнасці з векавымі традыцыямі. Лічыцца, што на калядным stole абавязкова павінны быць такія стравы: бліны, рыба, халадзец, заліўное, смажаная курыца ці гусь, малочнае парся, свіная галава з хрэнам, смажана, хатняя каўбаса, калядкі, перапечкі з макам і мёдам, мядовыя пернікі. Складана? Вядома, мала хто будзе гатаваць малочнае парся або свіную галаву, але ўжо куцця, калядны гусь і хатняя каўбаса цалкам па сілах любому кулінару.

КУЦЦЯ

Спатрэбіцца: 1 шклянка зерня пшаніцы, 50—100 г разынак, 50—100 г курагі, 50—100 г чарнасліву, 50—100 г маку, 50—100 г арэхаў (можна некалькі відаў), 3—5 ст.л. мёду.

Колькасць сухафруктаў і арэхаў вызначае на смак. Папярэдне прамыйце і распарце ў кіпені разынкі, чарнасліў і курагу. Замачыце арэхі і мак. Пшаніцу перабярыце, добра прамыйце і выкладзіце ў таўстасценную каструлю, заліце трыма шклянкамі вады. Пастаўце ў разгарэтую духоўку на 2-3 гадзіны. Пшаніца павінна цалкам разварыцца, зярняты стануць мяккімі. Астудзіце ў каструлі. Тым часам нарэжце сухафрукты і арэхі, мак разатрыце ў ступцы да атрымання аднастайнай масы (макавае малачко). Змяшайце ўсе інгрэдыенты і паліце мядовай сытай (мёд развадзіце ў прапарцыі 1:1 з вадой і закіпяціце).

КУЦЦЯ З РЫСУ

Спатрэбіцца: 1 шклянка рысу, 1,5 ст.л. мёду, 100 г разынак, 100 г курагі, 100 г міндалю, 100 г фундуку, 2-2,5 шклянкі апельсінавага соку.

Зварыце рыс на апельсінавым соку. Падрыхтаваны арэхі і сухафрукты нарэжце і змяшайце з рысам. Упрыгожце буйнымі кавалачкамі курагі.

КАЧКА Ў СОУСЕ З ЧАРНАСЛІВУ

Спатрэбіцца: 1 сярэдняя качка (каля 2 кг), 400 г чарнасліву без костачак, 3 кісла-салодкія яблыкі, 1 ст.л. мёду, 1 ст.л. сухога чабору, 6 ст.л. чырвонага

-2904-

сухога віна, 1 ст.л. крухмалу, соль, чорны молаты перац — на смак.

Старанна падрыхтуйце тушку. Прыгатуйце начынку: ачысціце яблыкі ад лупіны і зярнят, нарэжце іх тонкімі скрылікамі, злучыце з 300 г распаранага і абсушанага чарнасліву і дадайце чабор. Укладзіце атрыманую сумесь у брушка качкі і зашыўце яго суровай ніткай або закаліце зубчысткамі. Пакладзіце качку на спінку, накаліце ўсю паверхню нажом, робячы даволі частыя надрэзы. Натрыце качку соллю і перцам і змажце мёдам.

У разгарэтую да 180-190 °С духоўку пастаўце бляху з качкай і запякайце прыкладна 1,5 гадзіны. Не забывайце паліваць качку сокам, які ўтварыўся, прыкладна раз у 10 хвілін. Для падліўкі замачыце пакінуты чарнасліў ў кіпені прыкладна на паўгадзіны, абсушыце і дробна нарэжце. У каструльку наліце віно, пастаўце на слабы агонь. Тым часам размяшайце крухмал у 2 ст.л. вады і дадайце да віна. Размяшайце і ўсыпце чарнасліў. На мінімальным агні праварыце соус на працягу 5-7 хвілін, увесь час памешваючы. Затым пратрыце праз сита або здрабніце ў блендары і пакіньце ў каструльцы, ахінуўшы яе.

Падавайце качку, нарэзаўшы яе на парцыённыя кавалкі, абкалаўшы яблычна-чарнаслівавым «фаршам» і дадаўшы падліўку. У якасці гарніру — свежыя гародніна і бульбяное пюрэ.

СМАЧНЫЯ ПАДАРУНКІ

Гэта могуць быць самаробныя цукеркі, арэхі ў цукровай глазуры, шакалад або мармелад у прыгожай упакоўцы ці больш карысных ягады і садавіна ў шакаладзе.

Для прыгатавання хатніх цукерак вам спатрэбіцца 150 г міндалю, 100 г цукровай пудры, 1 ст.л. лімоннага соку, 1 яечны бялок і шакалад, арэхі, глазура або какава для ўпрыгожвання.

Ачысціце міндаль, папярэдне заліўшы яго кіпенем. Вычышчаны і высушаны міндаль здрабніце ў блендары або патаўчыце, дадайце сок лімона, цукровую пудру і бялок. Старанна змяшайце. У вас павінна атрымацца сумесь, з якой будучэ добра ляпіцца цукеркі. Скатайце з арэхавай масы шарыкі і ўпрыгожце іх з дапамогай шакаладу або глазуры.

У якасці упакоўкі можна выкарыстоўваць празрыстую пакавальную плёнку для кветак і тасьму яркага колеру.

-2905-

МАБІЛЬНЫЯ ВІНШАВАННІ

Беларусы ў навагоднюю ноч адправілі больш за 22 млн SMS і зрабілі каля 14 млн званкоў, паведамлі БЕЛТА ў прадстаўніцтвах сотовых апэратараў.

Больш за ўсё званкоў з 21.00 31 снежня да 2.00 1 студзеня зрабілі абаненты МТС — каля 7,2 млн. Абаненты velcom зрабілі ў навагоднюю ноч 5,4 млн званкоў. Найбольшую колькасць SMS адправілі карыстальнікі velcom — каля 11,3 млн, абаненты МТС — 9,2 млн. Апэратар life:) яшчэ не падвёў вынікі навагодняй ночы. Зыходзячы з кліенцкай базы кампаніі, абаненты апэратара, як мяркуецца, зрабілі 1-1,5 млн званкоў і адправілі больш за 2 млн паведамленняў.

УСМІХНЕМСЯ

Маладая сям'я адзначае Новы год. Адзін з гасцей пытаецца: — А хто ў вас дома гаспадар?

Жонка:
— Гаспадар, падай голас!
Муж (жаласна):
— Гаў!

У нас з сябрамі ёсць традыцыя: кожны год 31 снежня мы ходзім... А вось 1 студзеня ўжо не...

Муж — жонцы:
— Ты ж абяцала пасля шасці не есці, што робіш у халадзільніку?
— Перастану ку.

Двое сяброў.
— А мне мая заявіла, што да вяселля «ні-ні»!
— А ты ёй што?
— А я ёй — «ну-ну»...

У сувязі са святам наступны нумар газеты «Звязда» выйдзе 9 студзеня г.г.

Шаноўную **Святлану Яўгенаўну ЯФІМЕНКА**, добразычлівую, спагадлівую, энергійную і жыццярадасную жанчыну, галоўнага ўрача 17 дзіцячай паліклінікі г. Мінска, віншваем з юбілеем.

*Натхнення зычым мы і творчага ўзлёту,
Дзён сонечных і зорных вечароў,
Здароўя моцнага, душы палёту,
Удзячных пацыентаў зноў і зноў.*

*Не ведаць стомленасці, быць патрэбнай
На працы, і ў сям'і, і сваякам.
Ззяць, як высокай пробы срэбра
І непадуладнай быць сваім гадам.*

З павагай, Тарасевічы, Дуда, Каляда.

Сардэчна віншваем з **80-годдзем і Нарадзіннем Хрыстовым** дарагага бацьку і дзядулю **Генадзя Юстынавіча КРУЛІКОўСКАГА** з в. Зацішак Валожынскага раёна.
*Жадаем мы радасці, светлай надзеі,
Спакою і шчасця ў будні і святы.
Хай добрыя весткі
прыходзяць у хату.
Жадаем яшчэ мы здароўя і сілы,
Жыццё няхай будзе доўгім, шчаслівым.*
З любоўю і павагай дзеці Мікалай і Наталля, іх сем'і, унукі і праўнукі.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	9.27	17.03	7.36
Віцебск	9.24	16.46	7.22
Магілёў	9.17	16.53	7.36
Гомель	9.06	16.58	7.52
Гродна	9.41	17.20	7.39
Брэст	9.33	17.29	7.56

Месяц
Апошняя квадра ў 5.59.
Месяц у сузор'і Шалей.

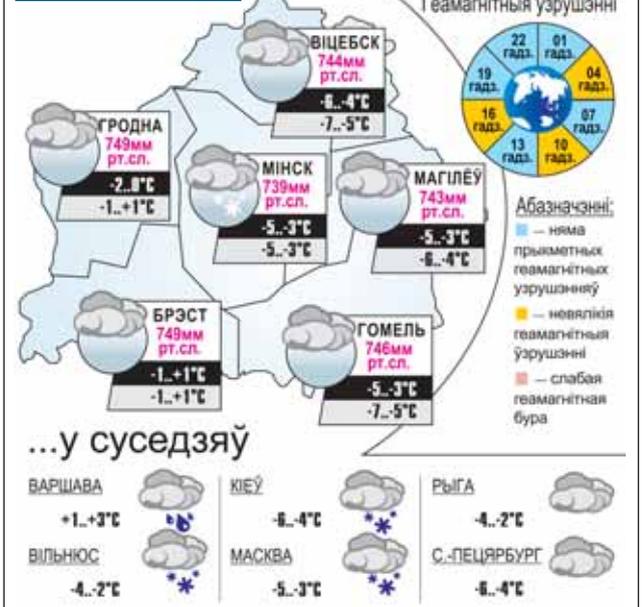
Імяніны

Пр. Васіля, Івана, Паўла.
К. Ганны, Дзіяны, Шымана, Эдуарда, Эміліяны, Яна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты Падзеі Людзі

1907 год — нарадзіўся (вёска Радучы, зараз Чавускі раён) Кастусь Губарэвіч, беларускі драматург, заслужаны дзеяч мастацтваў. Аўтар п'ес «Цэнтральны ход», «Алазанская даліна», драм «Цытадэль славы», «Галоўная стаўка», «Брэсцкі мір» і іншых. Па яго сцэнарыях пастаўлены фільмы «Дзяўчынка шукае бацьку», «Анюціна дарога», «Паланэз Агінскага». Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, Ленінскага камсамола Беларусі. Памёр у 1987 г.

1876 год — нарадзіўся Конрад Адэнаўэр. Пасля першага арышту ён пайшоў у манастыр бенедыктынцаў, пасля другога — здзеіснаў гэтакі з канцэнтрацыйнага лагера. З сцэнкаў дэстапа яго вызвалілі саюзнікі. Такія некаторыя «вехі баявой біяграфіі» хрысціянскага дэмакрата, «бацькі аб'яднанай Еўропы» Конрада Адэнаўэра. У 73 гады, з перавагай усяго ў адзін голас, ён стаў першым федэральным канцлерам Федэратыўнай Рэспублікі Германіі і займаў гэты пост 4 тэрміны. Усе наступныя выбары заканчваліся поўным трыумфам Адэнаўэра. Немцы абагаўлялі яго, але не даравалі Берлінскай сцяны, узвядзенню якой ён працівіў не змог... У адстаўку Адэнаўэр сышоў у 86 гадоў.

1931 год — нарадзіўся (вёска Слабада Мазырскага раёна) Уладзімір Антонавіч Піліповіч, беларускі фізік, акадэмік НАН Беларусі (1980), доктар фізіка-матэматычных навук (1972), прафесар (1977), заслужаны дзеяч навукі Беларусі (1978). Аўтар каля 400 навуковых прац. Даследаваў цвёрдацельныя аптычныя квантавыя генератары, актыўныя і пасіўныя імпульсныя мадулятары дабротнасці рэзанатараў, узаемадзеянне магутнага выпраменьвання з кандэнсаваным асяроддзем; прапанаваў метады вызначэння страт выпраменьвання ў працэсе генерацыі. Распрацаваў галаграфічнае запамінальнае ўстройства, элементы і прыстасаванні для аптычных метадаў апрацоўкі інфармацыі. Узнагароджаны ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга (1981), медалямі. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1985) і Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1996).

Было сказана **Максім Багдановіч (1891—1917), паэт, перакладчык, публіцыст:**

«Кожны інтэлігент павінен адпавядаць наступным двум патрабаванням: па-першае, ён музіць мець памкненне да ведаў, па-другое, ён музіць імкнуцца несіці свае веды на карысць грамадству».